

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/224/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112200134
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Král
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1112200134.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Krála a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Michaely Krajčovej v spore žalobcu: R.. A. V., nar. XX.XX.XXXX, Q. ul. 7, XXX XX F. zast. Mgr. Monika Martonová, advokátka, Vajnorská 8/A, 831 04 Bratislava-Nové Mesto, IČO: 35 101 130 proti žalovanej: Slovenská republika zast. Ministerstvo vnútra SR, Pribinova ul.č.2, 812 72 Bratislava, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. z 19. septembra 2017, č. k. 18 C 1/2012-592, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I. z 19. septembra 2017, č. k. 18 C 1/2012-592, potvrdzuje.

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I. (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. septembra 2017, č. k. 18 C 1/2012-592 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej uverejniť v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku ospravedlnenie v periodikách Nový čas, Pravda a SME, a súčasne požiadať prevádzkovateľa televízneho vysielania Markíza a TA 3 o zverejnenie ospravedlnenia v hlavnej spravodajskej relácii uvedenej stanice, a to v nasledovnom znení: "Na základe rozsudku súdu vo veci ochrany osobnosti sa Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ospravedľuje R.. A. V., advokátovi, za zverejnenie difamujúcich informácií týkajúcich sa jeho príslušnosti k "Zločineckej skupine Piťovci", ktoré boli následne zverejnené vo viacerých médiách Slovenskej republiky (v printovej tlači a v televíznych správach), a to najmä v mesiaci október 2011". Žalobca uviedol, že ako občan Slovenskej republiky je advokátom Slovenskej republiky, zapísaným v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory so sídlom na Vajnorskej ulici 8/A, 831 04 Bratislava. Ako je všeobecne známe, v dňoch 01.10.2011 a nasledujúcich, zverejnili rôzne periodiká Slovenskej republiky a všetky spravodajské televízne stanice Slovenskej republiky (ďalej len médiá) informácie, že polícia Slovenskej republiky zostavila zoznam siedmych skupín s označením "piťovci, takáčovci, sýkorovci, jakšíkovci, defektári, autičkári a zlodeji". Niektoré médiá uverejnili aj kópie uvedených zoznamov. Pri každej osobe uvedenej v zozname, je uvedená aj adresa rodnej číslo, fotografia, vlastníctvo zbraní, zamestnanie, telefónne kontakty, vlastníctvo motorových vozidiel. Niektoré skupiny, a to "piťovci, takáčovci, sýkorovci, jakšíkovci" boli v názve skupiny označené ako "Zločinecká skupina". V iných prípadoch boli skupiny označené podľa záujmu činnosti, napr. "Zoznam osôb na úseku MOTO". 10T0". Periodiká konštatovali, že v zoznamoch sú renomovaní advokáti, známi podnikatelia, ako aj bývalí policajti. Poskytnutím zoznamov médiám došlo k ich zverejneniu, čo umožnilo periodikám

legálnym spôsobom informovať verejnosť o ich obsahu. Konečným dôsledkom bolo nielen zverejnenie zoznamov a ich prístup všetkým zamestnancom periodík, ale aj ich zverejnenie a sprístupnenie všetkým subjektom dochádzajúcim do styku s médiami. Poskytnutie zoznamov médiám, s uvedenými podrobnými identifikačnými údajmi umožňujúcimi nespochybniteľné spoznanie osôb v zoznamoch uvedených malo za následok, že verejnosť mohla (a vnímala) osoby v zoznamoch uvedené ako osoby patriace do skupín označených v zoznamoch. Uvedené hodnotenie zaradenia osôb do uvedených skupín sa javilo ako nespochybniteľné po tom, čo orgány policajného zboru (ako je všeobecne známe) priznali, že zoznamy unikli z prostredia policajného zboru, a po tom, čo aj konkretizovali a označili osobu, ktorá únik zoznamov spôsobila a ktorej trestné stíhanie bolo údajne prokurátorom odmietnuté pre nenaplnenie subjektívnej stránky trestného činu na strane policajtky, ktorá zoznamy sprístupnila tretím osobám. Podľa žalobcu tieto skutkové okolnosti vychádzajú z týchto skutočností:

1/ Meno a priezvisko žalobcu je preukázateľne neoprávnene uvedené v policajnom zozname skupiny pod názvom "Piťovci". Potvrďuje to príspevok denníka W. čas z XX.XX.XXXX (str. 1 a 2), z ktorého možno zistiť, že pod poradovým číslom 41 napriek zastreniu údajov je text: "A. K". Autor textu v príspevku uvádza, že pod V. je aj meno podnikateľa, ktorý po Bratislave jazdí na jednom z najdrahších áut na svete. Ide o auto bugatti veyron, ktoré žalobca od roku 2008 používa.

2/ Prvé tzv. zločinecké zoznamy zostavil plk. R. L. v roku 2005 (Denník Nový Čas z 01.10.2011). Policajný prezident a aj minister vnútra to verejne potvrdili, čo bolo publikované. Tzv. druhé zločinecké zoznamy pochádzajú z prostredia polície, v ktorých sa objavilo meno žalobcu (Denník Nový Čas z 05.10.2011, Denník Pravda z 05.11.2011).

3/ Z Televíznych novín Televízie Markíza dňa 03.10.2011 bolo potvrdené, že tzv. druhý policajný zoznam okrem mena a priezviska uvádza rodné číslo zverejnených osôb, evidenčné čísla motorových vozidiel, čísla držaných zbraní, ako aj fotografiu dokladu totožnosti.

4/ Z fotokópie "zoznamov Piťovci", ktoré kolujú medzi redaktormi najčítanejších médií, sa potvrdzuje, že žalobca je uvedený v tomto zozname.

Skutkové okolnosti (difamujúce informácie o žalobcovej príslušnosti k zločineckej skupine "Piťovci" formou rozkladného opatrenia), podľa žalobcu preukazujú tieto skutočnosti:

1/ Rozhovor J. W. s plk. J. L. (Trend zo dňa 10.08.2011). Podľa plk. J. L. "úlohou ÚBOKu (Úradu boja s organizovanou kriminalitou) nie je len stíhať všetkých páchatel'ov organizovanej kriminality, ale robiť aj rozkladné opatrenia". T. R. L. v tomto rozhovore potvrdil, že "používanie rozkladných prostriedkov nie je žiadna rarita. Niečo sa použiť musí". Z ďalších mediálnych rozhovorov plk. J. L. potvrdil, že je osobne autorom myšlienky rozkladného opatrenia, rozkladné opatrenie smerovalo na únik utajovaných informácií z policajného prostredia a jeho publikovanie v médiách, (vykresľovanie osôb na verejnosti ako "zločineckú skupinu"), ďalšou úlohou rozkladného opatrenia (formou rozkazu) bol zoznam ako "pracovná pomôcka" pre policajtov na nižších stupňoch riadenia, konkrétne vo vzťahu k hliadkovej činnosti.

2/ Rozkladné opatrenia používala bývalá Štátna bezpečnosť v ČSFR ako ideologický prostriedok proti disidentským skupinám s cieľom ovplyvňovať verejnú mienku v prospech režimu. Tieto protiprávne aktivity štátneho orgánu boli po novembri 1989 v plnom rozsahu zrušené.

3/ Žalobca vykonáva ako advokát pracovnú činnosť, ktorá nemá protizákonný a utajovaný charakter a nemá nič spoločné s kriminálnym prostredím. Advokátsku prax žalobca vykonáva od roku 2004, nikdy nebol stíhaný ani odsúdený. Riadne platí dane a iné poplatky. V advokátskej praxi sa žalobca orientuje na občianske a obchodnoprávne veci, nezastupuje prípady z trestnoprávnej oblasti. Skutočnosť, že žalobca zákonným spôsobom nadobudol určité imanie, nemôže mať právnu relevanciu a neodôvodňuje samo o sebe, aby policajným orgánom bol označený za osobu, ktorú treba zaradiť do zločineckej skupiny, a ktorá sa musí podrobiť výkonu rozkladného opatrenia. Nepravdivé a arbitrárne (svojvoľné) rozhodnutie policajného orgánu zaradiť žalobcu do rozkladného opatrenia v podobe účelového zoznamu "zločineckej skupiny Piťovci", následná publicita v masmédiách, v značnej miere ohrozili žalobcovu česť a vážnosť u priateľov, klientov, a majú negatívny vplyv na jeho rodinné vzťahy.

4/ Zo subjektívnych a objektívnych okolností možno podľa žalobcu urobiť záver, že zoznam "zločinecká skupina Piťovci" unikol z P-PZ pracovisko ÚBOK, išlo o rozkladné opatrenie, ktoré bolo protiprávne namierené proti žalobcovi, P-PZ ÚBOK nemá zákonnú kompetenciu spracovávať a realizovať tzv. rozkladné opatrenia, (forma kvázi spravodajskej činnosti zameraná na diskreditáciu osôb považovaných za "zločinecké skupiny", bez akéhokoľvek prepojenia, dokonca so zaradením aj advokátov (okrem žalobcu zoznam obsahuje i ďalšie mená advokátov a to R.. S. a R.. S.), rozkladné opatrenia nie sú v súlade so spisovým poriadkom MV SR, rozkladné opatrenia nie je možné stotožňovať s tvorbou kriminálnych zväzkov, s vymedzením hraníc pre spracovanie osobných údajov podľa zákona o Policajnom zbore č. 171/1993 Z. z. v znení ďalších predpisov ("pre účely trestného konania alebo pri pátraní po osobách - § 69, 69a) a so skutočnými úlohami ÚBOKu zameranými na odhaľovaciú, operatívnu a dokumentačnú činnosť proti organizovanému zločinu. Marginálne žalobca poukázal na to, že médiá publikovali vyjadrenie ministra vnútra o zákrokoch proti údajnej skupine "Piťovcov" s tým, že vo vyšetrovacej väzbe je "pätnásť Piťovcov". Už aj táto skutočnosť podľa žalobcu poukazuje na to, že uverejnenie fotografie a osobných údajov žalobcu s členmi tejto skupiny, je v rozpore s účelom spracovania osobných údajov pri plnení úloh Policajného zboru na účely trestného konania. Neoprávnenosť vedenia "zoznamov" ako prostriedku rozkladného opatrenia a za tým účelom nedôvodný zber údajov, porušuje aj ustanovenie článku 19 Ústavy SR (ochrana pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe) a naplňuje znaky viacerých skutkových podstát úmyselných trestných činov. V jednom z uvedených zoznamov (piťovci), s označením "Zločinecká skupina" bol uvedený aj žalobca, a to s fotografiou, ktorej pôvod je z fotografie z občianskeho preukazu, a to aj s uvedením všetkých vyššie uvedených identifikačných údajov. Na záveroch o obsahu zoznamov s označením "Zločinecká skupina" podľa žalobcu nič nementí skutočnosť, že po zverejnení týchto zoznamov funkcionári polície odmietli závery, že ide o zoznamy, ktoré médiá označili ako mafiánske (prezident policajného zboru SR plk. R. L.), pretože nie všetky osoby sú na zoznamoch kmeňovými členmi zločineckých skupín, nakoľko v zoznamoch sú uvedené aj osoby, ktoré sa na základe operatívneho rozpracovania záujmových osôb objavili ako kontakty záujmových osôb, napríklad obchodní partneri alebo právni zástupcovia, pričom informačná databáza slúžiaca na dokumentovanie postupov pracovníkov Úradu boja proti organizovanej kriminalite obsahuje vždy aj textovú časť (ktorá, že nebola publikovaná) a zdôvodnenie, prečo sa konkrétna osoba uvádza v takto vytvorenom súbore informácií. Uvedené tvrdenia policajných funkcionárov sú podľa žalobcu účelové, nič nementiace na hodnotení obsahu "Zoznamov" za stavu, že označenie "Zločinecká skupina" je označením, uvedeným v dokumentoch policajného zboru rozkladného charakteru. Podľa žalobcu zavádzajúce tvrdenia sú zrejme aj z toho, že pri každej osobe uvedenej v zozname, sú uvádzané vlastné kontaktné zdroje tejto osoby. Preto tvrdenie, že niektoré osoby uvedené v zozname sú iba kontaktnými osobami rozpracovávaných osôb, nie je podľa žalobcu pravdivé. Žalobca sa preto domáhal ochrany osobnosti s poukazom na ust. § 11, § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj s ohľadom na niektoré závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 608/2007, sp. zn. 30 Co 332/2007, sp. zn. 30 Cdo 1670/2007, a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 84/2011.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení navrhla žalobu zamietnuť. Uviedla, že ÚBOK je špecializovaným útvarom Policajného zboru, ktorý bol zriadený za účelom plnenia úloh súvisiacich s odhaľovaním, dokumentovaním, vyšetrovaním trestnej činnosti, pričom sa špecializuje na boj proti najzávažnejšej organizovanej trestnej činnosti, odhaľuje, operatívne rozpracováva a trestno-procesne dokumentuje trestnú činnosť páchanú organizovanými skupinami, zločineckými skupinami a teroristickými skupinami. Na splnenie účelu svojej činnosti tiež vykonáva za využitia spravodajských metód operatívno-pátraciu činnosť, získava, zhromažďuje, vyhodnocuje a analyzuje informácie vzťahujúce sa na odhaľovanie, dokumentovanie, vyšetrovanie a zisťovanie páchatel'ov v jeho pôsobnosti, vykonáva preventívne opatrenia s cieľom obmedziť a eliminovať páchanie trestnej činnosti organizovanými skupinami, zločineckými skupinami a teroristickými skupinami. Rozsah úloh a činností mu vyplýva z Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 16/2008 o organizačnom poriadku Prezídia Policajného zboru v znení neskorších predpisov. Vo svojej činnosti sa ÚBOK riadi aj zákonom č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej ako "zákon č. 171/1993 Z. z."), pričom v zmysle ustanovení § 69 a 69a zákona č. 171/1993 Z. z. spracúva informácie, osobné údaje zhromaždené pri plnení úloh Policajného zboru. Na základe Rozkazu riaditeľa úradu č. 40/2009, v znení rozkazu riaditeľa úradu č. 129/2009 a rozkazu riaditeľa úradu č. 61/2011, za účelom zabezpečenia spracovania odhadu hrozieb organizovaného zločinu, strategických analýz vzťahujúcich sa na rôzne aspekty organizovaného zločinu, ako aj na harmonizáciu výkonu operatívno-pátracej činnosti v pôsobnosti úradu boli zhromažďované

informácie o osobách a firmách, ktoré sú v operatívnom záujme jednotlivých organizačných útvarov ÚBOKu, pričom takto získané informácie slúžia operatívnym pracovníkom a vyšetrovateľom ÚBOKu ako pomôcka pri preverovaní, odhaľovaní, dokumentovaní a úspešnom vyšetrovaní trestnej činnosti. Zhromaždené informácie vytvárajú určitý systém informácií, ktorý sa stále aktualizuje a spracúva do rôznych súborov. Do systému sú osoby zaradované a taktiež zo systému vyradované na základe operatívnych zistení alebo na základe zistení počas vyšetrovania, ÚBOK následne s informáciami pracuje a pri spracovaní ich triedi tak, aby získané informácie bolo možné čo najefektívnejšie využiť. Dňa 04.10.2011 bolo uznesením vyšetrovateľa vydaným pod ČVS: SKIS-391/IS-I V- 2011 podľa § 199 ods. 1, ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej ako "TP") začaté trestné stíhanie vo veci prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej ako "TZ") v súbehu s prečinom neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) TZ týkajúcej sa neoprávneného poskytnutia zoznamov zločineckých skupín neznámej osobe, prostredníctvom ktorej ju získala televízia Markíza, ktorá časť zverejnila v reportáži odvysielanej v Televíznych novinách. Dňa 10.10.2011 bolo uznesením vydaným vyšetrovateľom pod ČVS: SKIS-363/IS-2- V-2011 podľa § 206 ods. 1 TP vznesené obvinenie voči príslušníčke Policajného zboru za prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pričom uznesením prokuratorky Krajskej prokuratúry Bratislava zo dňa 27.10.2011 č. k. 2K. v 28/11-15 podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku bolo vyššie uvedené rozhodnutie vyšetrovateľa zrušené, nakoľko vznesené obvinenie voči príslušníčke Policajného zboru bolo nezákonné. V priebehu vyšetrovania nebolo preukázané, že by pôvodne obvinená príslušníčka Policajného zboru bola zodpovedná za únik zoznamov smerom k masovokomunikačným prostriedkom. Rovnako nebolo preukázané, že by za únik bola zodpovedná iná konkrétna osoba v služobnom alebo v inom obdobnom pomere k Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Po vykonaní všetkých dostupných procesných úkonov vyšetrovateľ uznesením zo dňa 22.02.2012 vydaným pod ČVS: SKIS-363/IS-2- V-2011 podľa § 228 ods. 1 TP trestné stíhanie prerušil, nakoľko z doteraz dostupných a vykonaných dôkazov sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe. Podľa § 3 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako "zákon č. 167/2008 Z. z.") "orgány verejnej moci, nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie a právnické osoby zriadené zákonom sú povinné na základe rovnosti poskytovať vydavateľovi periodickej tlače a tlačovej agentúre informácie o svojej činnosti na pravdivé, včasné a všestranné informovanie verejnosti; tým nie sú dotknuté ustanovenia podľa osobitného predpisu." Poskytovanie informácií hromadným informačným prostriedkom zo strany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky upravuje Nariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 38/2004 o poskytovaní informácií hromadným informačným prostriedkom (ďalej ako "Nariadenie č. 38/2004). Podľa Čl. 2 ods. 1 Nariadenia č. 38/2004 "informácie hromadným informačným prostriedkom poskytujú oprávnené osoby, ktorými sú: a) minister vnútra Slovenskej republiky (ďalej ako "minister"), b) štátny tajomník, c) hovorca ministra, riaditeľ komunikačného odboru kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej ako "komunikačný odbor"), d) prezident Policajného zboru, prvý viceprezident Policajného zboru, viceprezident Policajného zboru, e) riaditelia krajských riaditeľstiev Policajného zboru a ich zástupcovia, f) riaditelia okresných riaditeľstiev Policajného zboru a ich zástupcovia, g) hovorca Prezídia Policajného zboru a jeho zástupcovia, hovorcovia krajských riaditeľstiev Policajného zboru a ich zástupcovia, h) vyšetrovatelia Policajného zboru a policajné orgány, i) riaditeľ úradu pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií ministerstva a jeho zástupca, j) prezident Hasičského a záchranného zboru a viceprezident Hasičského a záchranného zboru, hovorca Prezídia Hasičského a záchranného zboru a nimi poverené osoby, k) rektor Akadémie Policajného zboru v Bratislave, l) zamestnanci komunikačného odboru poverení oprávnenými osobami podľa písmena c)." Poskytovanie informácií ohľadne útvarov Policajného zboru upravuje Nariadenie prezidenta Policajného zboru č. 27/2009 o realizácii Komunikačnej stratégie Policajného zboru (ďalej ako "Nariadenie č. 27/2009"). Podľa Čl. 2 písm. a) Nariadenia č. 27/2009 "osobou oprávnenou poskytovať informácie je prezident Policajného zboru." Podľa Čl. 4 ods. 1 Nariadenia č. 27/2009 "prezident Policajného zboru poskytuje akékoľvek informácie súvisiace s Policajným zborom, bez nutnosti dodržiavania ďalších podmienok, s výnimkou upovedomenia riaditeľa odboru komunikácie a prevencie o poskytnutí informácií." Podľa Čl. 4 ods. 2 Nariadenia č. 27/2009 "prezident Policajného zboru ako najvyšší predstaviteľ Policajného zboru poskytuje konečnú informáciu za Policajný zbor najmä pri zložitých a verejnou sledovaných udalostiach." Podľa Čl. 4 ods. 3 Nariadenia č. 27/2009 "prezident Policajného zboru o poskytnutí informácií upovedomí riaditeľa odboru komunikácie a prevencie Prezídia Policajného zboru, najmä z dôvodu zabránenia poskytovania rôznych informácií o zhodnej udalosti." Podľa Čl. 4 ods. 4 Nariadenia č. 27/2009 "prezident Policajného zboru môže poveriť informovaním

verejnosti a médií ktoréhokoľvek príslušníka Policajného zboru, ktorý je následne povinný dodržať odsek 3." Prezident Policajného zboru je oprávnený informovať médiá písomne, ako aj osobne ústnym podaním. V súvislosti s témou masovokomunikačnými prostriedkami nazvanou "mafianske zoznamy" odbor komunikácie a prevencie Prezídia Policajného zboru dňa 30.09.2011 poskytol redaktorovi denníka Nový čas písomné stanovisko vtedajšieho prezidenta Policajného zboru pplk. R. R. L., cit.: "V Policajnom zbore nebol vydaný interný pokyn ani rozkaz k tvorbe takzvaných mafianskych zoznamov zoradených podľa príslušnosti k určitej zločineckej skupine. Policajný zbor tvorí registráciu záujmových osôb v inej forme a v inej štruktúre, ktorá je nevyhnutná na plnenie služobných úloh jednotlivých súčastí Policajného zboru. Dňa 04.10.2012 po konzultácii s vtedajším prezidentom Policajného zboru pplk. R. R. L. zaslal písomne redaktorovi denníka Pravda odpovede na položené otázky, z ktorých vyplýva, že sa preveruje únik informácií, že zverejnenie zoznamov má smerovať k diskreditácii polície. Zároveň bola objasnená aj otázka na verejnosť uniknutých zoznamov z roku 2005, dňa 05.10.2012 bolo pre mediálny okruh písomne poskytnuté stanovisko vtedajšieho prezidenta Policajného zboru pplk. R. R. L., z ktorého vyplýva, že v medializovaných zoznamoch sa objavili ako kontakty záujmových osôb, napríklad obchodní partneri alebo právni zástupcovia, pričom, cit.: "Tieto osoby nie sú predmetom operatívneho rozpracovania, sú evidované len ako osoby, ktoré prišli do styku so záujmovými osobami bez ohľadu na to, či bola potvrdená vedomosť týchto osôb o tom, že sa styka s osobou, ktorá je záujmovou z policajného hľadiska. Kategoricky odmietame názov týchto zoznamov ako mafianske zoznamy. Pretože nie každá osoba zo zoznamu je považovaná políciou za záujmovú osobu, a už vôbec nie za člena zločineckej štruktúry. Informačná databáza slúžiaca na dokumentovanie postupov pracovníkov ÚBOK obsahuje vždy aj textovú časť a zdôvodnenie, prečo sa konkrétna osoba uvádza v takto vytvorenom súbore informácií. Nejedná sa teda o cieľnú analýzu zločineckej štruktúry vypracovanú s úmyslom poznať aktuálny stav jednotlivých zločineckých skupín. S týmto úmyslom neboli na ÚBOK vypracované žiadne zoznamy s cieľom dokladovať alebo informovať o štruktúre zločineckých skupín." Dňa 06.10.2012 boli písomne zaslané odpovede redaktorky denníka Pravda, z ktorých vyplýva, že v súvislosti s únikom koná inšpekcia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, dňa 07.10.2012 boli písomne zaslané odpovede redaktorky denníka Pravda, z ktorých vyplýva, že o výsledkoch vyšetrovania bude verejnosť informovaná, dňa 07.11.2011 boli redaktorky Nového času, ako aj redaktorovi televízie Markíza písomne zaslané odpovede vtedajšieho prezidenta Policajného zboru pplk. R. R. L. v súvislosti so zoznamami z roku 2005, dňa 08.11.2011 boli redaktorovi televízie Markíza písomne zaslané odpovede na jeho otázky v súvislosti so zoznamami z roku 2005. Iné oficiálne písomné stanoviská zo strany vtedajšieho prezidenta Policajného zboru resp. ním povereného príslušníka v súvislosti s predmetnou témou poskytnuté neboli. Písomné stanovisko redaktorovi SME k téme zoznamov poskytnuté nebolo. Citované vyjadrenia prezidenta Policajného zboru v článku denníka Nový čas publikovaného 08.10.2011 sú zhodné s vyjadrením textu písomného stanoviska prezidenta Policajného zboru, ktoré odbor komunikácie a prevencie zaslal na celý mediálny okruh dňa 05.10.2011. Podobne sú citované vyjadrenia prezidenta Policajného zboru zhodné s jeho písomným stanoviskom zo dňa 05.10.2011 aj v denníku Pravda, v článku publikovanom dňa 06.10.2011. Časť necitovaných vyjadrení, ktoré redaktorka v článku uvádza je aj obsahom písomných odpovedí redaktorovi denníku Pravda zo dňa 04.10.2011. Ostatné uvedené vyjadrenia mimo citácie nie sú obsahom písomného stanoviska zaslaného redaktorovi. Žalovaná má za to, že z jej strany nedošlo k neoprávnenému zásahu uvádzaným žalobcom v jeho žalobe. Žalobcom namietaný neoprávnený zásah zo strany žalovanej je len v rovine jeho tvrdení bez toho, aby bol relevantnými dôkazmi preukázaný. Zo strany žalovanej nikdy nedošlo k zverejneniu nejakých zoznamov a ani nikdy nebolo jej zámerom zverejňovanie informácií z ÚBOKu. Predmetnú skutočnosť preukazuje uznesenie o prerušení trestného stíhania vo veci prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) TZ v súbehu s prečinom neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) TZ týkajúcej sa neoprávneného poskytnutia zoznamov zločineckých skupín neznámej osobe, prostredníctvom ktorej ju získala televízia Markíza, ktorá časť zverejnila v reportáži odvysielanej v Televíznych novinách, zo dňa 22.02.2012, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že z doteraz dostupných a vykonaných dôkazov sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe, z čoho jednoznačne vyplýva záver, že nie je doteraz preukázané, že by k poskytnutiu "zoznamov" médiám došlo zo strany žalovanej resp. príslušníka Policajného zboru, či zamestnanca v štátnozamestnaneckom resp. v inom pomere k Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. V Policajnom zbore nikdy nebol vydaný interný pokyn ani rozkaz k tvorbe takzvaných mafianskych zoznamov zoradených podľa príslušnosti k určitej zločineckej skupine. Policajný zbor tvorí registráciu záujmových osôb v inej forme a v inej štruktúre, ktorá je nevyhnutná na plnenie služobných úloh jednotlivých súčastí Policajného zboru v súlade s právnymi poriadkom Slovenskej republiky. ÚBOK nikdy žiadne rozkladné opatrenia, ako to žalobca vo svojej

žalobe uvádza, nepripravoval a ani nevykonával. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na článok Nového času zo dňa 01.10.2012, žalovaná poukázala na to, že citované vyjadrenia vtedajšieho prezidenta Policajného zboru plk. R. R. L. neboli uvedené v žiadnom z oficiálne písomne poskytnutých vyjadrení vtedajšieho prezidenta Policajného zboru plk. R. R. L., navyše predmetné vyjadrenie sa týkalo zoznamov z roku 2005 a nie zoznamov, ktoré médiá uviedli ako tzv. "mariánske zoznamy." S poukazom na tieto skutočnosti žalovaná navrhla žalobu zamietnuť.

4. V priebehu konania žalobca zmenil žalobu tak, že sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej vydať žalobcovi prípis nasledovného znenia: Ospravedlnenie. Na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava I, spis. zn.: 18C/1/2012 vo veci ochrany osobnosti sa Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ospravedľňuje R. A. V., advokátovi, za zverejnenie difamujúcich informácií, týkajúcich sa jeho príslušnosti k zločineckej skupine, ktoré boli následne publikované aj v nasledovných médiách (v printových a elektronických) Slovenskej republiky, a to:

- v printovom vydaní denníka Nový čas dňa 01.10.2011 v rubrike TÉMA DŇA na strane 2

- na portáli cas.sk dňa 01.10.2011 <http://krimi.cas.sk/clanok/207562/na-mafianskych-zoznamoch-je-321-mien-aj-vplyvni-podnikatelia.html>

- na portáli cas.sk dňa 05.10.2011 - <<http://tivi.cas.sk/video/1033506/mafianske-zoznamy-aj-s-fotografiami-sest-skupin-a-styrisko-mien.html>>

- na portáli cas.sk dňa 08.10.2011 <http://www.cas.sk/galeria/260576/advokati-o-obhajcoch-zo-zoznamov-mafie-skandalfoto=2> v článku Na mafiánskych zoznamoch, teda zoznamoch záujmových osôb, sa objavili aj mená advokátov. Medzi viac ako štyristo menami figurujú piati.

- na portáli cas.sk dňa 10.10.2011 -<http://tivi.cas.sk/video/1040459/ministerstvo-za-unikom-mafianskych-zoznamov-je-policajtka.html>

- v internetovom magazíne o médiách dňa 03.10.2011 <http://www.mediaty.com/2011/10/03/nove-mafianske-zoznamy-znova-unikli>

- vo vysielaní Televízie Markíza v relácii Televízne noviny dňa XX.XX.XXXX o 19.00 hod.,

- vo vysielaní Televízie TA3 v relácii Hlavné správy dňa XX.XX.XXXX o 19.30 hod.

Ďalej sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej požiadať vydavateľa periodika Nový čas, Pravda a SME o zverejnenie vyššie uvedeného ospravedlnenia, a to na prvej strane periodika, ako aj požiadať prevádzkovateľa televízneho vysielania TA 3, Gagarinova 12, 820 15 Bratislava, o zverejnenie tohto ospravedlnenia v hlavnej spravodajskej relácii uvedenej stanice, a to na náklady žalobcu s tým, že v prípade, ak ospravedlnenie nebude zverejnené tam uvedeným spôsobom ani v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, je žalovaná povinná strpieť zverejnenie označeného ospravedlnenia vyššie uvedeným spôsobom na náklady žalovanej. Súd prvej inštancie navrhnutú zmenu žaloby pripustil uznesením na pojednávaní dňa 11.12.2014.

5. Na pojednávaní konanom dňa 11.12.2014 žalovaná vzniesla námietku nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie v spore. Poukázala na to, že otázka pasívnej legitímácie vo veciach ochrany osobnosti je v súdnej praxi ustálená v tom smere, že nie je možné fyzickú osobu stotožňovať so štátnym orgánom, ktorého úlohou je uskutočňovanie funkcie na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Ide totiž o celkom rozdielne subjekty, ktoré majú zásadne iné práva a povinnosti. Majú inak právne konštruovanú zodpovednosť, či právne prostriedky opravy. Do osobnostných práv fyzickej osoby môže zasiahnuť konkrétny štátny orgán, nie však Slovenská republika ako štát. Zodpovednosť štátu by prichádzala do úvahy jedine na základe zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Slovenská republika zastúpená MV SR, označená v žalobe na strane žalovaného, nie je v tejto veci pasívne legitimovaná s odôvodnením, že zodpovednosť štátu pripadá do úvahy len v určitých špecifických prípadoch, nie však vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, kedy štát je v hmotnoprávnom vzťahu voči žalobcovi. Žalovaná nemá podľa hmotného práva tie povinnosti, ktorých splnenia sa voči nej domáha žalobca.

6. Na pojednávaní konanom dňa 29.05.2015, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, s poukazom na vznesenú námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, na základe poučenia súdu "opravil" označenie žalovanej na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a to bez toho, aby vo veci predniesol návrh na zámenu subjektu na strane žalovanej a následne zo strany súdu bolo vydané zodpovedajúce rozhodnutie - uznesenie podľa § 92 ods. 4 OSP, ktorým by súd pripustil, aby žalovaná z konania vystúpila a na jej miesto pristúpil iný subjekt.

7. Na pojednávaní konanom dňa 20.10.2016 bolo zo strany súdu konštatované, že k právne relevantnej zmene subjektu na strane žalovanej na základe úpravy žaloby vykonanej žalobcom na pojednávaní dňa 29.05.2015 nemohlo dôjsť z dôvodu, že štát a ústredný orgán štátu Ministerstvo vnútra SR sú dva rozdielne samostatné právne subjekty, nejedná sa o prípad odstránenia nesprávností označenia alebo opravy zrejmej nesprávnosti v označení žalovaného subjektu, a preto v súlade s ustanoveniami § 92 ods.4 OSP nebolo možné dosiahnuť zámenu žalovaného subjektu zo štátu Slovenská republika na Ministerstvo vnútra SR iba formou opravy jeho označenia, a to ani za predpokladu, že takýto postup právny zástupca žalobcu zvolil na základe poučenia súdu. V tomto smere zároveň súd uviedol, že pokiaľ je účastník konania, v súčasnosti sporová strana, zastúpený v konaní právnym zástupcom - advokátom, ktorý má kvalifikované právne vzdelanie, súd ani nebol a nie je povinný procesné poučenie takto zastúpenému subjektu poskytovať a taktiež, ak k poskytnutiu poučenia zo strany súdu v oblasti procesných práv a povinností dôjde, je na úvahe a rozhodnutí advokáta do akej miery ho bude rešpektovať a sa ním riadiť.

8. Na základe právneho názoru súdu ohľadom zámene subjektu na strane žalovanej, žalobca podaním zo dňa 30.11.2016 doplnil odôvodnenie žaloby s poukazom na zodpovednosť štátu za neoprávnený zásah do jeho osobnostnej integrity. Uviedol, že vidí zodpovednosť žalovanej za zásah do osobnostnej integrity žalobcu v tom, že ústavnou a zákonnou právnou úpravou nezabezpečila ochranu osobnostnej integrity žalobcu, keď umožnila prijatie a účinnosť právnych predpisov, ktoré neboli schopné zabezpečiť žalobcovi práva, ktoré žalobcovi garantuje Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, na čo je Slovenská republika povinná. Napríklad Európsky súd pre ľudské práva považoval za porušenie práva na súkromie zaradenie sťažovateľa do databázy potenciálnych extrémistov (rozhodnutie ESLP vo veci Shimovolos proti Rusku z 21.06.2011), kedy k zaradeniu do takéhoto zoznamu došlo na základe neverejného nariadenia ministra. K obdobnému konaniu došlo aj v tomto prípade, keď rôzne štátne orgány žalovanej konali na základe tzv. rozkazu Prezidenta Policajného zboru SR, ktorý nebol nikde zverejnený, ako to vyplýva aj z výsluchu svedka pána T.. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej konštantnej judikatúre vychádza z toho, že zásah do práva na súkromie (čl. 8 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd) je už samotné uschovávanie osobných údajov o súkromnej osobe, pričom prípadné neumožnenie dotknutej osoby sporovať tieto údaje, je potrebné považovať za samostatný zásah (napr. Rozhodnutie Amann proti Švajčiarsku, rozsudok veľkého senátu zo dňa 16.02.2000). Európsky súd pre ľudské práva pritom akcentuje zásadu legality a zásadu proporcionality, pričom nemenej významné sú aj procedurálne záväzky, ktoré je Slovenská republika ako žalovaná povinná zabezpečiť na ochranu práv žalobcu pred svojvôľou zo strany štátnych orgánov. Inými slovami povedané, zásada legality predpokladá, že k obmedzeniu práva na súkromie dôjde na základe kvalitného zákona. Žalobca mal potom zato, že existujúca právna úprava oprávňujúca jednotlivé policajné zložky spracúvať informácie a osobné údaje zhromaždené pri plnení úloh Policajného zboru, vrátane informácií a osobných údajov poskytnutých zo zahraničia v rozsahu nevyhnutnom na ich plnenie, nie je dostatočne kvalitná. Pri vedení inkriminovaného zoznamu nie je zachovaný ani princíp proporcionality požadujúci, aby medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom bol zachovaný vzťah primeranosti. V dotknutých právnych predpisoch, na ktoré vo svojom prednese ako aj vo svojich písomných podaniach poukazuje žalovaná, mali byť zakotvené aj práva žalobcu, t. j. mal byť oboznámený, že bol zaradený do inkriminovaného tzv. mafiánskeho zoznamu "pitovci", ako i s povinnosťami z neho vyplývajúcimi. Žalobca mal mať potom zákonom garantovanú možnosť požiadať o výmaz z inkriminovaného zoznamu. Žalobca poukázal na to, že ESLP napr. považoval za proporcionálne zaradenie do novozriadeného automatizovaného registra páchatelov sexuálnych trestných činov v prípade Bouchacourt proti Francúzsku (rozsudok zo dňa 17.02.2009, číslo: 5335/06), a to z dôvodu, že dotknutá osoba bola oboznámená so zaradením do takéhoto zoznamu, ako i s povinnosťami z neho vyplývajúcimi, dotknutá osoba mala možnosť požiadať o výmaz z takéhoto zoznamu, zákonom bol stanovený okruh osôb, ktoré mali prístup k takémuto zoznamu a ktorí mali zákonnú povinnosť mlčanlivosti. Dispozícia údajmi o žalobcovi podlieha ochrane Dohovorom aj ústavou.

Dohovor ju zaručuje v rámci práva na súkromný a rodinný život priznaného čl. 8. Ústava chráni "osobné údaje" v čl. 22 ods. 1 a "údaje o svojej osobe" v čl. 19 ods. 3. Účelom takto zaručenej ochrany je ochrana žalobcu pred odhalením jeho totožnosti, ako aj pred zhromažďovaním údajov o známej (identifikovanej) osobe, ktoré môžu negatívne ovplyvniť právne postavenie osoby, ktorej sa údaje týkajú. V case-law ESĽP sa zdôrazňuje ochrana údajov pred orgánmi verejnej moci. "Samozrejmom" súčasťou činnosti masmédií sa stalo zhromažďovanie údajov o osobách verejného záujmu, ba aj mnohých iných informácií pre prípadné použitie. "Samozrejmom" súčasťou podnikania je zhromažďovanie údajov o zákazníkoch a krížová výmena nadobudnutých informácií s mnohými inými podnikateľmi. Európsky súd pre ľudské práva v súvislosti s ochranou práva na súkromie vyslovil, že Dohovorom sa zaručuje ochrana tohto práva nielen vo verejnej sfére, ale aj v súkromnej sfére, a že poskytnutie ochrany sa zaručuje pozitívnym záväzkom štátu, teda Slovenskej republiky. Aj keď na prvý pohľad účel ochrany osobných údajov by mal smerovať voči orgánom verejnej moci, zdanie klame. Aj zhromažďovanie a rozširovanie údajov o žalobcovi subjektmi súkromného práva podlieha ochrane čl. 8 Dohovoru a môže byť jeho porušením. Podľa case-law ESĽP k čl. 8 dohovoru osobnými údajmi sú údaje o identifikovanej osobe a údaje, podľa ktorých osobu možno identifikovať. Ochrana údajov o osobe sa vzťahuje na ochranu konkrétnych osôb v konkrétnych vzťahoch. Ak zo zhromaždených údajov nemožno identifikovať konkrétnu osobu, údaje nepodliehajú ústavnej ochrane. Pri zákonných požiadavkách vyplývajúcich z ústavou predvídaného obmedzenia základného práva na ochranu pred nezasahovaním do súkromného a rodinného života treba rozlišovať medzi osobnými údajmi, ktoré sa vyžadujú a spracúvajú v individualizovanej, neanonymnej forme, a medzi údajmi, ktoré sú určené na štatistické účely. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že nielen zhromažďovanie a uchovávanie údajov týkajúcich sa "súkromného života" jednotlivca patrí do sféry pôsobnosti čl. 8 Dohovoru, ale aj údaje verejnej povahy sa môžu týkať súkromného života, keď sa systematicky zhromažďujú a zaznamenávajú do registrov vedených štátom (napr. rozsudky vo veciach Leander v. Švédsko z 26. marca 1987).

Zosúladenie úpravy čl. 22 s čl. 19 ods. 3 ústavy s medzinárodným štandardom ochrany práva na súkromie, ale aj so zdravým rozumom predpokladá upustenie od separácie výkladu čl. 22 a čl. 19 ods. 3 a jeho nahradenie výkladom vychádzajúcim z tézy, že čl. 16 ods. 1, čl. 19, čl. 21 a čl. 22 sa chránia hodnoty súkromnej povahy v jedinom a jednotnom systéme vytvorenom podľa požiadavky kompatibility s ochranou ľudského práva na súkromie. Právny význam pre rozlíšenie pojmov "údaje o osobe" od "údajov o osobe" sotva existuje. Pojem "údaje o osobe" použitý v čl. 19 ods. 3 ústavy možno interpretovať ako synonymum k pojmu "osobné údaje" použitému v čl. 22 ods. 1 ústavy. Ustanovením čl. 19 ods. 3 sa určuje správanie, predovšetkým sa zaručuje ústavná ochrana predmetu ochrany uvedenému v čl. 22 ods. 1. Článok 22 ods. 1 Ústavy sa musí interpretovať a aplikovať v spojení s čl. 19 ods. 3 ústavy. "Obsahom základného práva na ochranu osobných údajov je ochrana jednotlivca spočívajúca v zásadnej neprípustnosti získavania, uchovávaní, používania alebo ďalšieho spracovania údajov týkajúcich sa súkromnej sféry jeho života. Takto poňatá ochrana je nevyhnutným predpokladom na možnosť jednotlivca rozhodovať o tom, ktoré informácie týkajúce sa jeho súkromia zverejní, čím je v širších súvislostiach chránená jeho možnosť slobodne a na vlastnú zodpovednosť robiť rozhodnutia týkajúce sa jeho súkromného života." (II ÚS 53/20 10). Hrozba zneužitia osobných údajov nevzniká až pohybom údajov od subjektu práva k inému subjektu práva. Získanie údajov o osobe do dispozičnej sféry orgánu verejnej moci alebo do dispozičnej sféry tretej osoby je nebezpečné samo o sebe. Ochrana, ktorá sa priznáva Dohovorom aj ústavou, sa nezaručuje až získaným údajom. Ochrana sa zaručuje od samého začiatku, týka sa už zberu (zhromažďovania) údajov (I. ÚS 290/2015-36). Ochrana osobných údajov sa neobmedzuje na zber a spracovanie údajov pomocou počítačov, či prípadných iných technologických pomôcok. Údaje sa chránia pred akýmkoľvek spôsobom zhromažďovania údajov. Európsky súd pre ľudské práva konal o zbere informácií sústredených na početných nosičoch. Na fotografiách, v odtlačkoch prstov, vo vzorkách buniek či v DNA. Zdrojom informácií priznal rozdielnu váhu pre ochranu osobných údajov. Európsky súd pre ľudské práva napríklad uviedol: "S prihliadnutím na povahu a množstvo osobných informácií obsiahnutých vo vzorkách buniek, ich zadržanie per se sa musí pokladať za zásah do práva na rešpekt k súkromnému životu dotknutých osôb." (S. and Marper v. the United Kingdom [GC] rozsudok k sťažnosti č. 30562/04 a č. 30566/04, s. 23, bod 78). "Kapacita DNA profilov poskytnúť prostriedok na identifikáciu genetických zväzkov medzi jednotlivcami je sama osebe dostatočná pre záver, že ich zhromaždenie porušuje právo na súkromný život dotknutých jednotlivcov. (...) Tento záver nie je ovplyvnený faktom, že vzhľadom na to, že informácia existuje v zakódovanej forme, možno ju zužitkovať iba za pomoci počítačových technológií a schopnosť interpretovať ju má iba obmedzené množstvo osôb." (S. and Marper v. the United Kingdom [GC], bod 75) "Je všeobecne známe, že odtlačky prstov neobsahujú tak veľa informácií, ako vzorky buniek alebo DNA." (S. and

Marper V. the United Kingdom [GC], s. 23, bod 78). Samo uschovanie dát týkajúcich sa súkromného života jednotlivca má povahu zásahu do sféry chránenej čl. 8 dohovoru (Leander v. Sweden, séria A, č. 116, bod 48). Následné použitie uschovaných informácií má rovnakú povahu (Amann v. Switzerland [GC], sťažnosť č. 27798/95, bod 69, ECHR 2000-11). Pri prieskume, či nakladanie s informáciami zhromaždenými verejnou mocou splňa podmienky ochrany práva na súkromie, EŠLP prihliada na osobitné súvislosti, za akých dotknutá informácia bola zaznamenaná a uschovaná, povahu záznamu, spôsob, akým sa záznam použil (používa), a výsledky, ktoré použitím možno dosiahnuť (Friedl v. Austria, séria A, č. 305-B, body 49 - 51; Peck v. the United Kingdom, sťažnosť č. 44647/98, bod 59, ECHR 2003-1). Vo veci Friedl Európska komisia pre ľudské práva rozhodla, že zhromaždením anonymných fotografií z verejnej demonštrácie nedošlo k protiprávnemu zásahu do práva na súkromný život. K tomuto rozhodnutiu prispelo, že zadovážené fotografie neuložili do systému na spracovanie dát a že príslušné orgány neurobili nijaké opatrenia na identifikáciu vyfotografovaných osôb pomocou prostriedkov na spracovanie dát. Vo veci P. G. a J. H. proti Spojenému kráľovstvu (sťažnosť č. 44787/98, body 59 @ 60, ECHR 200 1-IX) EŠLP rozhodol, že zaznamenaním dát a ich systematickým uschovaním mohlo dôjsť k narušeniu chránených hodnôt napriek dostupnosti dát vo forme verejnej domény (public domain) či akokoľvek inak. Ústava nechráni iba pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. S ústavou nezlučiteľné je aj neoprávnené zverejňovanie údajov o osobe. Protiústavné nakladanie s údajmi o osobe môže mať aj tretiu, široko vymedzenú podobu "iného zneužívania údajov". Túto podobu neústavnosti môže nadobudnúť každé správanie, ktorým sa rozširujú údaje o osobe, dokonca aj ak údaje boli zhromaždené oprávnené, ale neoprávnené sa rozširujú. Typickým príkladom je poskytovanie údajov legitímne zhromaždených jedným orgánom verejnej moci iným orgánom verejnej moci, ak ide o orgány verejnej moci bez právomoci vedenia vlastných systémov s údajmi o osobe alebo o orgány bez oprávnenia na prístup ku konkrétnym údajom o osobe. Legitímny prístup k údajom o osobe nezíska orgán verejnej moci všeobecným právom na "prístup k informáciám", ale získa ho až vtedy, keď mu zákon prizná právo oboznámiť sa s údajmi zhromažďovanými, na účel ktorý je legitímny z hľadiska činnosti daného orgánu verejnej moci. Ústava tým, že ochranu údajov o osobe obmedzuje na ochranu pred neoprávneným nakladaním s údajmi o osobe, implicitne umožňuje oprávnené zadovážovanie údajov o osobe. Ústava nevyklučuje akýkoľvek zber údajov o osobe. Ochrana sa priznáva iba pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov. Oprávnené zhromažďované údaje musí orgán verejnej moci uschovať tak, aby boli chránené pred neoprávneným prístupom iných orgánov verejnej moci, aj pred fyzickými a právnickými osobami. Ak orgán verejnej moci zhromažďuje údaje o osobe, ktoré nie je oprávnený zistiť, uschovať alebo inak získať do svojej dispozičnej sféry, dopustí sa správania nesúladného s čl. 19 ods. 3 ústavy (čl. 8 ods. 2 dohovoru). Stav technológií sťažujúci prístup k údajom ani iné opatrenia prijaté na ochranu údajov uložených v informačnom systéme nemožno zamieňať s ochranou pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. Ústavný súd k výkladu a uplatneniu čl. 19 ods. 3 ústavy uviedol: "Zhromažďovanie údajov o fyzickej alebo právnickej osobe musí byť oprávnené. Oprávnené je zhromažďovanie takých údajov, s ktorými daná fyzická alebo právnická osoba súhlasila alebo ktoré vyplývajú zo zákona. Ústavný súd konštatoval, že zhromažďovanie údajov o navrhovateľke tým, že policajný technik zmeral výšku navrhovateľky, zaznamenal farbu očí a vlasov, urobil záznam o chrupe navrhovateľky a výslovnosti písmena R, informoval sa na zvláštne znamenia a vyhotovil obrazové záznamy, bolo uskutočnené v rozpore so zákonom, pretože toto oprávnenie môže policajť realizovať iba voči osobám, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 20a zákona o Policajnom zbore. Navrhovateľku nemožno zaradiť do tohto výpočtu, pretože ona bola predvedená na policajné oddelenie za účelom podania vysvetlenia, podľa § 17 ods. 1 zákona o Policajnom zbore. Zo sťažnosti taktiež vyplývalo, že navrhovateľka nesúhlasila so snímaním jej identifikačných znakov. Ústavný súd potom dospel k záveru, že snímanie identifikačných znakov navrhovateľky v rozpore s § 20a zákona o Policajnom zbore a bez súhlasu navrhovateľky, bolo zásahom do práva na ochranu osobných údajov navrhovateľky podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR. Vzhľadom na to, že obvodné oddelenie zhromažďovalo osobné údaje o navrhovateľke v rozpore so zákonom, ústavný súd prikázal, aby obvodné oddelenie obnovilo stav pred porušením základných práv a slobôd a nezákonne zhromaždené údaje o navrhovateľke zničilo." (III. ÚS 204/02). Ústavná úprava právnej sily prameňa práva ustanovujúcej ochranu osobných údajov je jednoznačná. Musí ísť výlučne o zákon. Európsky súd pre ľudské práva v každom prípade posudzuje, či namietnutý zásah do práva na súkromie vykonala verejná moc v súlade s právnou úpravou, ktorá musí byť dostupná a dostatočne predvídateľná, t. j. vyjadrená s veľkou mierou presnosti tak, aby jednotlivcovi umožnila v prípade potreby prispôbiť svoje správanie právnej úprave (Malone v. the United Kingdom, séria A, č. 82, body 66 - 68; Rotaru v. Romania [GC], sťažnosť č. 2834 1/95, bod 55, ECHR 2000-V; Amann proti Švajčiarsku, bod 56). Miera presnosti vyžadovanej od vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá v nijakom prípade nemôže počítať so všetkými eventualitami, závisí

od obsahu skúmaného textu, od povahy spoločenského vzťahu, ktorý má upraviť, a od počtu a statusu osôb, ktorým j e adresovaná (Hassan and Tchaouch v. Bulgaria, sťažnosť č. 30985/96 a č. 39023/97, bod 84, ECHR 2000-XI). Preskúmaný zásah do ľudských práv a slobôd garantovaných čl. 8 ods. 1 Dohovoru musí zároveň spĺňať podmienky čl. 8 ods. 2. Okrem toho právna úprava, aby bola v súlade s dohovorom, musí podľa čl. 13 Dohovoru poskytovať aj primeranú ochranu pred svojvôľou a v dôsledku toho s dostatočnou jasnosťou definovať rozsah a spôsob výkonu právomoci zverenej kompetentným orgánom (Kruslin v. France; S. a Marper proti Spojenému kráľovstvu). Úkony predstavujúce očividný zásah do práva na súkromný život sa nesmú ocitnúť mimo dosahu bezprostrednej (preventívnej alebo následnej) súdnej kontroly (Camenzind v. Switzerland, sťažnosť č. 21353/93). V slovenskej právnej vede sa o tejto otázke uvádza: "Existujúci stav možno interpretovať alternatívne. V prvej alternatíve možno tvrdiť, že súdy vo svojej rozhodovacej činnosti aplikujú aj podzákonné právne predpisy, ktoré sa tak stávajú súčasťou súdnej praxe. Ak "právo" zahŕňa aj súdnu judikatúru (case-law), potom a fortiori musí zahŕňať aj všeobecne záväzné akty (možno dokonca aj individuálne právne akty) výkonnej moci aplikované v súdnej praxi. V druhej alternatíve možno uvažovať o odmietnutí právnych aktov výkonnej moci tam, kde právny poriadok predpisuje prameň práva, ktorým sa má vydať právna úprava. Táto otázka má veľký význam pre štáty nahrádzajúce totalitnú formu vlády demokratickou formou vlády. Týka sa budovania právneho štátu, v ktorom je implikovaná zásada deľby moci. Jej rešpektovanie musí mať za následok takú tvorbu práva, pri ktorej normotvornú právomoc zákonodarnej moci nepreberá iná zložka verejnej moci. Ak vnútroštátne právo vyžaduje, aby sa obmedzenie práva na súkromie použitím informačno-technických prostriedkov uskutočnilo zákonom, v súlade s čl. 8 Dohovoru by nemala byť právna úprava prijatá orgánom výkonnej moci. Taká by mala byť zásada tvorby práva na ochranu súkromia pred používaním sledovacích technológií mocenskými zložkami štátny transformujúcich sa z totalitných na demokratické formy vlády." (Drgonec, J. ústavnoprávne aspekty použitia sledovacích technológií mocenskými zložkami štátu. In: Dančák, B, Šimíček, V. Bezpečnosť Českej republiky. Právni aspekty situácie po 11. září 2001. Hoci citovaný názor sa výslovne vyjadruje k právnej sile úpravy určujúcej podmienky ochrany súkromia pred použitím sledovacích technológií mocenskými zložkami štátu, má všeobecný dosah. Vzťahuje sa na každý spôsob a prostriedok slúžiaci na obmedzovanie ktorejkoľvek hodnoty súkromnej hodnoty súkromnej povahy vrátane ochrany údajov o osobe pred neoprávnenou činnosťou ktoréhokoľvek orgánu verejnej moci. V zhode s možnosťou ochrany práva na súkromie v nadštandarde priznanom medzinárodnými dohovormi o ľudských právach je taká ochrana ľudských práv a základných slobôd Slovenskou republikou, pri ktorej sa so zákonnou ochranou nestotožní obmedzovanie základných práv a slobôd všeobecne záväznými právnymi predpismi orgánov výkonnej moci ani internými normatívnymi pokynmi. Ústavný súd interpretuje a aplikuje ustanovenia ústavy tak, aby boli v súlade s medzinárodnými dohovormi, ktoré spĺňajú podmienky čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, a preto je nimi Slovenská republika viazaná. Ústavný súd sa usiluje interpretovať a aplikovať ustanovenia ústavy tak, aby boli v súlade s medzinárodnými dohovormi, ktoré spĺňajú podmienky čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, a preto je nimi Slovenská republika viazaná. Pakt OSN o občianskych a politických právach priznáva členským štátom OSN právo zaručiť ľudské práva a slobody s vyšším štandardom, aký sa garantuje Paktom: "Žiadne základné ľudské práva uznávané v ktoromkoľvek štáte, ktorý je účastníkom tohto paktu, na základe zákona, dohovorov, predpisov alebo zvyklostí, nebudú obmedzené alebo zrušené pod zámienkou, že pakt také práva neuznáva alebo ich uznáva v menšom rozsahu." (21. 5 ods. 2). Zhodne sa uvádza aj v Pakte OSN o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach: Podľa 21. 5 ods. 2: "Žiadne obmedzenie alebo odchýlka od ktoréhokoľvek zo základných ľudských práv uznávaných alebo existujúcich v ktorejkoľvek krajine na základe zákona, dohovorov, predpisov alebo zvyklostí sa nepripustí pod zámienkou, že pakt také práva neuznáva alebo že ich uznáva v menšom rozsahu." (I. ÚS 290/2016-36). Súčasný pokrok prináša stále novšie a nenápadnejšie prostriedky, ktorými možno získavať údaje o každej osobe pomocou sledovania v takmer dokonalom utajení, či už je pre verejný záujem ľahostajná, alebo či je osobou na čele štátu, a preto v strede verejného záujmu. Európsky súd pre ľudské práva pre všetky prostriedky tajného sledovania aplikuje rovnaké princípy bez rozlíšenia medzi jednotlivými druhmi operatívno-pátracích prostriedkov. Formálnu podmienku zákona nemožno interpretovať a aplikovať formálne. Skutočnosť, že obmedzenie práva na súkromie je určené zákonom, nie je sama o sebe dôkazom súladu obmedzenia s ústavou. V spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy možno vyvodiť, že orgán verejnej moci môže zhromažďovať údaje o osobe, jedine ak mu zákon prizná právomoc zhromažďovať osobné údaje. Bez výslovného priznania právomoci na dispozíciu osobnými údajmi orgán verejnej moci nesmie nijakým spôsobom ani v nijakom rozsahu nakladať s údajmi o osobe, ak dotknutá osoba neudelí výslovný súhlas s použitím svojich osobných údajov. Nemožno prehliadnúť značne všeobecný charakter vymedzenia právomoci dotknutých orgánov pre nakladanie s osobnými údajmi. Medzi priznanou právomocou a

ochranou osobných údajov per se existuje vzťah nepriamej úmery. Čím je právomoc orgánu verejnej moci disponovať údajmi o osobe všeobecnejšia, a preto dostupná na rozšírenie interpretáciou práva, tým väčšiu pozornosť treba venovať skúmaniu podmienok, obsahu a rozsahu zverenej dispozície a splneniu materiálnych podmienok ochrany údajov o osobe. (I. US 290/2016-36). Ak sa žalovaná uchýľuje k odkazu na ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy, ako na normu, ktorá jej umožňuje konať všetko, čo dovoľuje zákon, interpretovala by čl. 2 ods. 2 vytrhnutím z ústavného kontextu. V záujme zachovania podstaty ústavnej úpravy sa ustanovenie čl. 2 ods. 2 musí interpretovať a aplikovať v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy. Účelom výkladu čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy je zachovanie spravodlivej rovnováhy medzi zásadou ustanovenou čl. 2 ods. 2 a príkazom určeným v čl. 152 ods. 4. Podľa čl. 152 ods. 4 sa všetky pramene právneho poriadku Slovenskej republiky musia interpretovať a aplikovať tak, aby boli v súlade s ústavou. Orgán verejnej moci pri aplikácii vykonávacieho zákona (ale aj všeobecného zákona) má povinnosť najskôr preskúmať, či všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ide aplikovať, môže vysvetliť tak, aby výklad bol v súlade s ústavou. Iba v prípade kladnej odpovede môže uplatniť svoju viazanosť zákonom podľa čl. 2 ods. 2 ústavy. Orgán verejnej moci pri korektnom naložení s ustanovením čl. 2 ods. 2 ústavy nesmie porušiť ústavu z dôvodu, že zákon mu to umožňuje, či dokonca ukladá. Až vo vzájomnom prepojení oboch ústavných noriem sa môže v plnej miere dosiahnuť účel a obsah ústavnej úpravy určený týmito ustanoveniami. Pre ústavne konformnú ochranu údajov o osobe nestačí, ak sa nakladanie s nimi zverí zákon do právomoci určitého orgánu verejnej moci. „Zámerom Dohovoru je zaručiť práva, ktoré nie sú teoretické, či iluzórne, ale praktické a účinné.“ (Airey v. Ireland, séria A, č. 32, bod 24; zhodne Artico v. Italy, séria A, č. 37, bod 33; Bianchi v. Switzerland, sťažnosť č. 7548/04, bod 84) "Ústava, podobne ako dohovor, nechráni práva, ktoré sú iluzórne, ale chráni práva vykonateľné, realizovateľné a efektívne." (PL. ÚS 19/09) Zákon určujúci obmedzenia ochrany osobných údajov musí mať kvalitu, obsah, ktorý je v súlade s požiadavkami ústavnosti. Podmienky obmedzovania základných práv a slobôd, teda podmienky, ktoré sa musia splniť, aby sa v súlade s ústavou dal vykonať zásah obmedzujúci základné právo alebo slobodu, sú upravené na dva spôsoby: ako všeobecné podmienky a osobitné podmienky. Osobitné podmienky obmedzovania základných práv a slobôd sú zahrnuté do ustanovení zaručujúcich konkrétne základné právo alebo slobodu. Názorným príkladom základného práva, ktoré možno obmedziť jedine pri splnení osobitných podmienok, je vyvlastnenie, ktorého ústavná úprava určuje aj dôvody, aké legitimizujú obmedzujúci zásah v čl. 20 ods. 4. Všeobecné podmienky obmedzovania základných práv a slobôd sú jednotné pre všetky základné práva, ktorých úprava nezahŕňa osobitné podmienky obmedzenia. Ústava neurčuje výslovne všeobecné podmienky obmedzovania základných práv a slobôd. Z toho možno vyvodiť, že takéto základné práva a slobody možno obmedziť z akéhokoľvek ústavne relevantného dôvodu, ak sa rešpektujú ustanovenia čl. 13 ods. 2 až 4 ústavy a výsledné obmedzenie nastolí spravodlivú rovnováhu medzi konfliktnými záujmami podliehajúcimi ochrane základnými právami a slobodami. Režim ochrany práva na súkromie v relevantných normách ústavy nie je jednotný. Normy čl. 19 ústavy sú formulované ako absolútna ochrana, ktorá nedovoľuje obmedziť hodnoty súkromnej povahy za nijakých okolností a za nijakých podmienok.. Európsky súd pre ľudské práva o použití informačno-technických prostriedkov dohľadu štátnymi orgánmi spôsobom znamenajúcim obmedzenie práva na súkromie uviedol, že prostriedky tajného dohľadu nad občanmi, ktoré sú typické pre policajný štát, sú tolerovateľné podľa dohovoru len potiaľ, pokiaľ sú striktné nevyhnutné pre ochranu demokratických inštitúcií. (Klass and Others v. Germany, séria A, č. 28, bod 4. 1). Túto výnimku podľa ESLP opodstatňujú dve okolnosti: prvou je technický pokrok zaznamenaný vo vývoji špiónážnych prostriedkov a následne aj v prostriedkoch kontrašpiónážneho dohľadu; druhou okolnosťou je rozmach terorizmu v Európe. V dôsledku týchto okolností sa demokratické zriadenia ocitajú v ohrození. Aby im štát mohol vzdorovať a účinne predchádzať, musí mať možnosť podrobiť tajnému dohľadu podozrivé živly pôsobiace vo sfére jeho jurisdikcie. Vzhľadom na to ESLP uznal, že existencia právnej úpravy, ktorou sa vytvára možnosť uplatnenia tajného dohľadu nad poštovými zásielkami a telekomunikáciami za výnimočných podmienok je nevyhnutná v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti a/alebo na predchádzanie nepokojom a zločinnosti (Klass and Others v. Germany, séria A, č. 28, bod 4. 1). Na účely ochrany práva na súkromný život pred používaním sledovacích prostriedkov (prostriedkov tajného dohľadu) ESLP zdôraznil, že právna úprava musí vymedziť jasné a podrobné pravidlá upravujúce rozsah a použitie takých opatrení, určiť minimálne požiadavky na dĺžku, spôsob uloženia získaných informácií a údajov, ich použitie, prístup tretích osôb k nim, a ustanoviť procedúry vedúce k ochrane celistvosti a dôvernosti údajov, ako aj na ich zničenie, a to spôsobom, aby jednotlivci disponovali dostatočnými zárukami proti riziku ich zneužitia a svojvoľe. Podľa ESLP: "V kontexte tajných sledovacích opatrení alebo monitorovania komunikácie orgánmi verejnej moci musí vnútroštátne právo poskytovať jednotlivcovi určitú ochranu pred svojvoľnými zásahmi do jeho práv priznaných článkom 8, a to s prihladnutím na

nedostatok verejnej kontroly a na riziko zneužitia moci. Preto vnútroštátne právo musí byť dostatočne jednoznačné vo svojich ustanoveniach, aby osobám poskytlo primeraný návod ohľadne okolností a podmienok, za ktorých sa úrady môžu uchýliť k tajným opatreniam." (Kopp v. Switzerland. Rep. 1998-11, fasc. 67 rozsudok z 25. 3. 1998, bod 64). Nevyhnutnosť disponovať takými zárukami je o to väčšia, keď ide o ochranu osobných údajov podrobených automatickému spracovaniu, najmä ak sa tieto údaje využívajú na policajné ciele a v situácii, keď sa dostupné technológie stávajú čoraz komplikovanejšie. Vnútroštátne právo musí predovšetkým zaručiť, že zhromaždené údaje sú skutočne relevantné a nie sú prehnané vzhľadom na účel, pre ktorý boli zhromaždené, a že sú uschované vo forme umožňujúcej identifikáciu osôb v čase nepresahujúcom nevyhnutnú mieru na dosiahnutie účelu, na ktorý boli zhromaždené (Weber and Saravia v. Germany, sťažnosť č. 54934/00; Liberty and Others v. the United Kingdom, sťažnosť č. 58243/00, body 62 a 63). Nekvalita právnej úpravy sa stala príčinou rozhodnutia o porušení dohovoru Francúzskom, lebo právna úprava tohto štátu "primerane jasne neurčila rozsah a spôsob uplatňovania takýchto oprávnení príslušnými orgánmi" (Kruslin case, séria A, 1990, č. 176- A). Rovnaké rozhodnutie urobila aj Európska komisia pre ľudské práva pri preskúmaní súladu španielskej úpravy s čl. 8 dohovoru, keď 11. 4.1997 vo veci Cosme Contreras proti Španielsku (sťažnosť č. 2767 1/95) za hodnotiace kritérium označila otázku, či príslušné právne ustanovenia poskytujú dostatočnú záruku proti svojvoľným zásahom verejnej moci, a na jej základe zistila, že španielske právo nevymedzilo s náležitou jasnosťou a presnosťou rozsah a spôsob výkonu odpočúvania. Nedefinovalo napr. kategórie osôb, ktoré možno podrobiť odpočúvaniu, ani kategórie prípadov, v ktorých možno povoliť odpočúvanie, a neurčovalo ani časový limit trvania odpočúvania, povinnosť zničiť zvukové záznamy v prípade zastavenia konania alebo zbavenia obvinenia a pod. Aj vedenie údajov o osobe orgánom štátu môže byť v nesúlade s čl. 19 ods. 3 v spojení s čl. 22 ods. 1 ústavy, resp. s čl. 8 ods. 2 dohovoru. V nesúlade s ústavou nie je až nakladanie s údajmi, ich postúpenie ďalšiemu orgánu verejnej moci, fyzickej osobe alebo právnickej osobe. Každú pochybnosť v tomto smere rozptyľuje case-law ESLP (Amann v. Switzerland [GC], sťažnosť č. 27798/95, bod 69, ECHR 2000-11). Použitie sledovacích technológií sa v právnom poriadku Slovenskej republiky vymedzuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch upravujúcich právne postavenie mocenských zložiek štátu. Právne presnejšie by bolo uvažovať o použití prostriedkov, metód a postupov tajného dohľadu. Tento rozdiel nezbavuje žalobcu osobitnej ochrany podľa Dohovoru, a preto ani podľa ústavy, lebo ESLP priznal oprávneným osobám ochranu pred používaním. Podľa názoru žalobcu je zákonné vymedzenie právomoci jednotlivých zložiek žalovanej ako jej orgánov verejnej moci ako dostatočne široké a nejednoznačné na to, aby sa do nej extenzívnym výkladom zákona dalo vtesnať použitie prostriedkov a postupov tajného dohľadu. Spôsob zhromažďovania údajov o tzv. záujmových osobách, a právne nejednoznačné využívanie takto zhromaždených údajov možno hodnotiť ako zásah do základného práva na ochranu osobných údajov použitím prostriedkov tajného dohľadu. Preto má žalobca za to, že je povinnosťou súdu preskúmať, ako boli v okolnostiach prípadu splnené podmienky ochrany osobných údajov ustanovené pred použitím prostriedkov a postupov tajného dohľadu. Podstatné a relevantné sú podľa žalobcu otázky, či:

- je s poukazom na Dohovor legitímne viesť inkriminované tzv. mafiánske zoznamy (teda či je legitímne zhromažďovať a usporiadať údaje o osobách na účel, pre ktorý sa vedú inkriminované tzv. mafiánske zoznamy),
- konajúce orgány žalovanej majú právomoc viesť inkriminované tzv. mafiánske zoznamy,
- právna úprava žalovanej, podľa ktorej sa inkriminované tzv. mafiánske zoznamy vedú, má kvalitu predpísanú Dohovorom a ústavou, teda či Slovenská republika má právnu úpravu, ktorej kvalita zaručovala obmedzenie ústavnej ochrany osobných údajov iba z legitímnych dôvodov, ktorá zaručuje obmedzenie ústavnej ochrany osobných údajov iba po určený čas, ktorá umožňuje súdny prieskum obmedzenia ústavnej ochrany osobných údajov,
- inkriminované tzv. mafiánske zoznamy sa vedú v súlade s platnou právnou úpravou,
- zaradenie žalobcu do jedného z inkriminovaných tzv. mafiánskych zoznamov je legitímne.

9. Žalovaná sa k podaniu žalobcu zo dňa 30.11.2016 vyjadrila tak, že polícia má oprávnenie zhromažďovať osobné údaje, a to najmä s poukazom na úlohy a oprávnenia Policajného zboru podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon č. 171/1993

Z. z."). Spracúvanie informácií je upravené vo štvrtjej časti zákona č. 171/1993 Z. z. v ustanoveniach § 69 a nasl. Uvedené ustanovenia umožňujú Policajnému zboru zhromažďovať a spracovávať osobné údaje o fyzickej osobe. V zmysle § 69a ods. 7 zákona č. 171/1993 Z. z. je Policajný zbor oprávnený osobné údaje ďalej spracúvať aj na iný účel, ak to je zlučiteľné s účelom, na ktorý sa zhromaždili, a ak spracúvanie je na tento iný účel potrebné a primerané. Keďže tak zhromažďovanie, ako aj spracovanie osobných údajov Policajným zborom je v súlade s jeho úlohami a oprávneniami v zmysle zákona č. 171/1993 Z. z., nie je podľa žalovanej možné, aby zber a spracovanie osobných údajov žalobcu bolo považované za konanie rozporné so zákonom, teda že by malo byť považované za konanie nelegálne a nelegitímne. Nakoľko zákon č. 171/1993 Z. z. neupravuje formu ani konkrétny spôsob zhromažďovania a spracovania osobných údajov Policajným zborom, je na Policajnom zbore, akým spôsobom a v akej podobe resp. forme (napr. excel, word, jpg, atď.) bude tieto zhromažďovať a spracovávať za podmienky, že budú dodržané zákonom stanovené limity. V tejto súvislosti žalovaná tiež poukázala na právomoc súdu. Podľa § 3 a § 4 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon. Žalovaná mala s poukazom na právomoc súdov vymedzenú v ustanoveniach § 3 a nasl. CSP za to, že civilné súdy nemajú právomoc rozhodovať o tom, v akej podobe má Policajný zbor zhromažďovať a spracovávať osobné údaje. Takéto oprávnenie súdu z CSP podľa žalovanej nevyplýva. V prípadoch žalôb o ochranu osobnosti je nevyhnutným predpokladom preukázanie neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu zo strany žalovaného, pričom o neoprávnenom zásahu do osobnosti fyzickej osoby nie je možné hovoriť v prípade, kde je zásah dovolený, resp. jeho možnosť je predpokladaná zákonom. Ide o situácie, kedy nad individuálnymi záujmami jednotlivých fyzických osôb, do ktorých osobnosti je zasahované, prevažuje závažnejší, významnejší a funkčne vyšší verejný záujem. V tomto prípade však zber (resp. zhromažďovanie) a spracovanie osobných údajov o konkrétnej fyzickej osobe nie je neoprávneným, ale zákonom dovoleným (predpokladaným) zásahom do súkromia (resp. do osobných údajov) fyzickej osoby. Samotný zber a spracovanie osobných údajov je teda zákonným oprávnením Policajného zboru podľa zákona č. 171/1993 Z. z. a preto takéto konanie podľa žalovanej nie je možné považovať za zásah do osobnostných práv žalobcu, keďže sa nejedná o zásah zákonom nedovolený. Žalovaná má za to, že zásah do osobnostných práv v prípade žalobcu by prichádzal do úvahy až samotnou medializáciou osobných údajov žalobcu. Avšak osobné údaje žalobcu žalovaná v médiách nezverejnila, a ani ich médiám neposkytla. Zo strany žalovanej takýmto spôsobom do osobnostných práv žalobcu zasiahnuté nebolo a preto žalovaná nenesie a ani nemôže niesť zodpovednosť za prípadný zásah tak, ako uvádza žalobca. Žalovaná o žalobcovi v žiadnom médiu nezverejnila difamujúce informácie týkajúce sa jeho príslušnosti k zločineckej skupine. Žalovaná preto namietala, že petit žaloby, je vo vzťahu k žalovanej, nevykonateľný. Žalovaná tiež namietala aj opodstatnenosť tvrdení žalobcu, že existujúca právna úprava oprávňujúca jednotlivé policajné zložky spracúvať informácie a osobné údaje zhromaždené pri plnení úloh Policajného zboru vrátane informácií a osobných údajov poskytnutých zo zahraničia v rozsahu nevyhnutnom na ich plnenie, nie je dostatočne kvalitná, keďže v dotknutých právnych predpisoch mali byť zakotvené práva žalobcu, t. j. mal byť oboznámený, že bol zaradený do inkriminovaného tzv. mafiánskeho zoznamu „pitövcü", ako i s povinnosťami z neho vyplývajúcimi. Žalobca ďalej mal zákonom garantovanú možnosť požiadať o výmaz z inkriminovaného zoznamu. Žalovanej nie je zrejmé, na základe ktorého konkrétneho zákonného ustanovenia žalobca tieto svoje tvrdenia odvíja, resp. zakladá. Pokiaľ sa zo strany žalobcu jedná len o úvahy de lege lata, de lege ferenda, tieto považuje vo vzťahu k žalobe o ochranu osobnosti za bezpredmetné. Žalovaná ďalej namietala nedostatok právomoci súdu určovať, či rozhodovať o tom, v akej forme, (resp. podobe) a akým spôsobom má Policajný zbor zhromažďovať (zberať) a spracovávať osobné údaje, na ktoré je oprávnený podľa zákona č. 171/1993 Z. z., a vo vzťahu k žalobe o ochranu osobnosti naďalej zotrvala na námietke nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie v spore.

10. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku potom konštatoval, že predmetom sporu bolo právo žalobcu na ochranu osobnosti z dôvodu neoprávneného zásahu žalovanou do jeho osobnostnej integrity a to v dôsledku zverejnenia zoznamov s označením zločinecká skupina v ktorej figurovalo meno žalobcu. Uviedol, že v konaní nebola medzi stranami sporná skutočnosť, že osoba žalobcu bola vedená v zozname vyhotovenom pracovníkmi Ministerstva vnútra a okolnosť, že uvedený zoznam bol sprístupnený, i keď neoprávnené, médiám. V tejto súvislosti bolo vedené aj trestné konanie pre prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa voči pracovníčke Policajného zboru, ktoré v konečnom dôsledku bolo prerušené z dôvodu nedostatku dôkazov.

11. Súd prvej inštancie poukázal na to, že Občiansky zákonník v § 11 priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie (zdržanie sa konania alebo jeho opomenutie), ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi je predovšetkým neoprávnenosť zásahu (neoprávneným nie je zásah do osobnostnej sféry, ak sú dané okolnosti vylučujúce protiprávnosť konania, napr. výkon práva, plnenie povinnosti, svojpomoc, nutná obrana či krajná núdza) a tiež jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, a aby jej bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Právny vzťah, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka, a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom, vzniká len ak sú splnené obe vyššie uvedené náležitosti (zásah musí byť neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach). Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany), je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom, resp. subjektom zásahu).

12. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako zistenie, že žalovaný (fyzická alebo právnická osoba) sa dopustil konania, ktoré žalobca považoval za neoprávnený zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom - ktorom konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím. Pri riešení otázky, kto je pasívne legitimovaný v konaní o ochranu osobnosti, v ktorom je za zásah do osobnostných práv označené konanie určitého štátneho orgánu (orgánu verejnej moci), resp. rozhodnutie (odôvodnenie rozhodnutia) tohto orgánu ako výsledok konania, treba mať na zreteli to, že režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach, ako aj to, že nároky vyplývajúce z neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti sú podľa platnej právnej úpravy pojmovo odlišné od nárokov na náhradu škody (na tom nič nemení ani zákon poskytnutá náhrada nielen za škodu a ušlý zisk, ale aj za spôsobenú nemajetkovú ujmu - viď bližšie § 17 ods. 2 tohto zákona). Platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upraveným v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a právom na náhradu škody. Medzi týmito dvoma inštitútmi je pojmová a obsahová odlišnosť. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy, ktoré je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Na rozdiel od toho, právo na náhradu škody je právo majetkovej povahy, ktoré môže patriť tak fyzickej ako aj právnickej osobe a nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu. Zásadný rozdiel je aj medzi nahradením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhradou škody ako majetkovej ujmy - pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať, v prípade škody treba jej výšku vyčíslieť a preukázať. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy teda predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom (porovnaj tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009).

13. V občianskoprávných vzťahoch sa uplatňuje zásada, v zmysle ktorej za škodu (ujmu) zodpovedá ten kto ju spôsobil; v prípade škody spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420 aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka). Z tejto zásady existujú v občianskoprávných vzťahoch výnimky len v prípadoch výslovne uvedených v zákone (viď napríklad § 422 a 427 Občianskeho zákonníka). Výnimka zo zásady, že za škodu zodpovedá ten kto ju spôsobil vyplýva tiež zo zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci (ktorý bol účinný v čase zásahu do osobnostnej sféry žalobcu a upravený zodpovednosť

štátu za nezákonné rozhodnutie štátneho orgánu alebo jeho nesprávny úradný postup). V pôsobnosti zákona č. 514/2003 Z. z. to znamená, bez ohľadu na skutočnosť, ktorý štátny orgán škodu spôsobil, subjektom zodpovedným za škodu a pasívne vecne legitimovaným v konaní o náhrade škody je štát. To neplatí však v prípade, ak ide o ochranu osobnosti (§11 a nasl. Občianskeho zákonníka) a pôvodcom zásahu je právnická osoba - štátny orgán (orgán verejnej moci) konkrétnym konaním ktorého malo dôjsť k zásahu do osobnosti. V prípade, ak však konaním verejného činiteľa štátneho orgánu k takémuto zásahu do osobnostných práv došlo a konanie nevykazuje znaky excesu alebo nesprávneho úradného postupu, možno pripustiť zodpovednosť štátu za takýto zásah, avšak podmienkou je, že k nemu došlo pri výkone verejnej moci (rozsudok NS ČR 30Cdo 16382007) čo nebol posudzovaný prípad, nakoľko k zverejneniu informácie o zaradení žalobcu do "zločineckého zoznamu" a k zverejneniu samotného zoznamu nedošlo pri výkone verejnej moci verejného činiteľa, ale neoprávneným únikom z databázy Ministerstva vnútra SR.

14. Pokiaľ išlo o skutkové okolnosti uvedené žalobcom v podaní zo dňa 30.11.2016, viažúce sa na zdôvodnenie pasívnej legitímácie štátu v predmetnej žalobe, v tomto smere súd prvej inštancie uviedol, že žaloba bola podaná dňa 02.01.2011 za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ktorý v ust. § 118a O.s.p. ods. 1, 2, 3 upravoval koncentráciu konania vo veciach ochrany osobnosti, z ktorej vyplývala povinnosť pre sporové strany uviesť všetky okolnosti a skutkové tvrdenia, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, najneskôr do skončenia prvého pojednávania. Na neskôr predložené dôkazy a tvrdenia súd neprihliada. O tomto je súd povinný poučiť sporové strany, túto povinnosť však nemá pokiaľ je strana sporu zastúpená advokátom (§ 5 OSP). V danej veci bolo prvé pojednávanie uskutočnené dňa 11.12.2014. V pôvodnej žalobe žalobca označil za zásah do jeho osobnostných práv zverejnenie zoznamu, v ktorom figurovalo jeho meno. V podaní zo dňa 30.11.2016 rozšíril dôvody zásahu do svojej osobnostnej integrity aj na otázku oprávnenosti samotného vedenia zoznamu orgánom štátnej správy vo vzťahu k medzinárodným a vnútroštátnym právnym normám, oprávnenosti zaradenia žalobcu do evidencie v zozname, preskúmania kvality právnej úpravy Slovenskej republiky, na základe ktorej sa zoznamy vedú, čo bolo s poukazom na naplnenie zásady koncentrácie neprípustné, nakoľko sa nejednalo o okolnosti, ktoré by žalobcovi neboli známe v čase podania žaloby, keď aj pôvodná žaloba smerovala voči Slovenskej republike a preto súd na tieto okolnosti neprihliadal.

15. S poukazom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovanej, nakoľko v konaní neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by zakladali právnu zodpovednosť žalovanej za zásah do osobnostných práv žalobcu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

16. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP). Za túto inú vadu označil porušenie ustanovenia článku 6 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého strany sporu majú rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Žalobca videl naplnenie tohto odvolacieho dôvodu v tom, že súd prvej inštancie uplatnil zásadu koncentrácie v neprospech žalobcu, keď v bode 6.4 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia považoval práve s poukazom na naplnenie zásady koncentrácie za neprípustné konkretizovanie dôvodov zásahu do osobnostnej integrity a na otázku oprávnenosti samotného vedenia zoznamu orgánom štátnej správy vo vzťahu k medzinárodným a vnútroštátnym právnym normám, oprávnenosti zaradenia žalobcu do evidencie v zozname, ktoré súd označil za rozšírenie dôvodov a nedal zadosť zásade rovného postavenia strán sporu. Poukázal na skutočnosť, že uvedené podanie v znení zo dňa 30.11.2016, bolo jeho vyjadrením k otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovanej a s tým súvisiacim doplnením relevantných skutkových tvrdení. Žalobca nepoprel, že skutkové tvrdenia mu boli známe už v čase podania žaloby, avšak o námietke nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej sa dozvedel až na prvom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 11.12.2014, teda po uplynutí premlčacej lehoty na uplatnenie práva na ochranu osobnosti (napríklad novou žalobou). Žalovaná navyše neuplatnila námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie vo svojom prvom vyjadrení k žalobe, na ktoré ju vyzval súd prvej inštancie. V ďalšom žalobca uviedol, že na pojednávaní konanom dňa 29.05.2015 súd prvej inštancie opravil žalobu žalobcu tak, že za žalovaného označil Ministerstvo vnútra SR, so sídlom: Pribinova 2, 812 72 Bratislava s tým, že sám súd prvej inštancie skonštatoval, že nie je nutné riešiť námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie procesnými prostriedkami, pretože postačuje oprava, o čom v ten deň súd prvej inštancie zároveň poučil žalobcu. Na pojednávaní konanom dňa 20.10.2016 súd

uviedol, že nie je možné vykonať zmenu v osobe žalovaného subjektu na základe opravy žaloby, nakoľko takto vykonaná zámena účastníkov nemá oporu v procesnom predpise, a teda účastníkom konania je opäť pôvodný žalovaný Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, a pred súd konštatoval, že je potrebné, aby zo strany žalobcu boli doplnené skutkové tvrdenia odôvodňujúce zodpovednosť subjektu označeného na strane žalovaného, nakoľko doposiaľ predložené dôkazy a skutočnosti uvádzané žalobcom neodôvodňujú pasívnu vecnú legitímáciu ako Slovenskej republiky, tak aj samotného štátneho orgánu, ktorým je Ministerstvo vnútra SR. Konajúci súd preto svojím uznesením uložil žalobcovi, aby v lehote do 30.11.2016 vypracoval písomné vyjadrenie k otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v predmetnom spore a súčasne toto aj doplnil o relevantné skutkové tvrdenia.

17. Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Žalobca zastáva názor, že zodpovednosť žalovanej za zásah do jeho osobnostnej integrity je daná tým, že ústavnou a zákonnou právnou úpravou nezabezpečila ochranu osobnostnej integrity žalobcu, keď umožnila prijatie a účinnosť právnych predpisov, ktoré neboli schopné zabezpečiť žalobcovi práva, ktoré žalobcovi garantuje Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, na čo je Slovenská republika povinná. Slovenská republika je ako žalovaná povinná zabezpečiť ochranu práv žalobcu pred svojvôľou zo strany štátnych orgánov. Inými slovami povedané, zásada legality predpokladá, že k obmedzeniu práva na súkromie dôjde na základe kvalitného zákona. K námietke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní uviedol, že trvá na zodpovednosti Slovenskej republiky za zásah do jeho práv na ochranu osobnosti s tým, že existujúca právna úprava oprávňujúca jednotlivé policajného zložky spracúvať informácie a osobné údaje zhromaždené pri plnení úloh Policajného zboru, vrátane informácií a osobných údajov poskytnutých zo zahraničia v rozsahu nevyhnutnom na ich plnenie, nie je dostatočne kvalitná. Pri vedení inkriminovaného zoznamu nebol zachovaný ani princíp proporcionality požadujúci, aby medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom bol zachovaný vzťah primeranosti. V dotknutých právnych predpisoch, na ktoré vo svojich podaniach poukazovala žalovaná, mali byť zakotvené aj práva žalobcu, t. j. žalobca mal byť oboznámený, že bol zaradený do inkriminovaného tzv. mafiánskeho zoznamu „piťovci“, ako i s povinnosťami z neho vyplývajúcimi. Žalobca mal potom mať zákonom garantovanú možnosť požiadať o výmaz z inkriminovaného zoznamu. Dispozícia údajmi o žalobcovi podlieha ochrane Dohovorom aj ústavou. Dohovor ju zaručuje v rámci práva na súkromný a rodinný život priznaného čl. 8., ústava chráni „osobné údaje“ v čl. 22 ods. 1 a „údaje o svojej osobe“ v čl. 19 ods. 3. Účelom takto zaručenej ochrany je ochrana žalobcu pred odhalením jeho totožnosti, ako aj pred zhromažďovaním údajov o známej (identifikovanej) osobe, ktoré môžu negatívne ovplyvniť právne postavenie osoby, ktorej sa údaje týkajú. Pri zákonných požiadavkách vyplývajúcich z ústavou predvídaného obmedzenia základného práva na ochranu pred nezasahovaním do súkromného a rodinného života treba rozlišovať medzi osobnými údajmi, ktoré sa vyžadujú a spracúvajú v individualizovanej, neanonymnej forme, a medzi údajmi, ktoré sú určené na štatistické účely. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že nielen zhromažďovanie a uchovávanie údajov týkajúcich sa „súkromného života“ jednotlivca patrí do sféry pôsobnosti čl. 8 dohovoru, ale aj údaje verejnej povahy sa môžu týkať súkromného života, keď sa systematicky zhromažďujú a zaznamenávajú do registrov vedených štátom (napr. rozsudky vo veciach Leander v. Švédsko z 26. marca 1987, § 48; Amman v. Švajčiarsko zo 16. februára 2000, § 69 a Rotaru v. Rumunsko zo 4. mája 2000, § 43)(PL. ÚS 10/08.). Hrozba zneužitia osobných údajov nevzniká až pohybom údajov od subjektu práva k inému subjektu práva. Získanie údajov o osobe do dispozičnej sféry orgánu verejnej moci alebo do dispozičnej sféry tretej osoby je nebezpečné samo osebe. Ochrana, ktorá sa priznáva Dohovorom aj ústavou, sa nezaručuje až získaným údajom. Ochrana sa zaručuje od samého začiatku, týka sa už zberu (zhromažďovania) údajov (I. ÚS 290/2015-36). Ústava nechráni iba pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. S ústavou nezlučiteľné je aj neoprávnené zverejňovanie údajov o osobe. Protiústavné nakladanie s údajmi o osobe môže mať aj tretiu, široko vymedzenú podobu „iného zneužívania údajov“. Túto podobu neústavnosti môže nadobudnúť každé správanie, ktorým sa rozširujú údaje o osobe, dokonca aj ak údaje boli zhromaždené oprávnené, ale neoprávnené sa rozšíria. Typickým príkladom je poskytovanie údajov legitímne zhromaždených jedným orgánom verejnej moci iným orgánom verejnej moci, ak ide o orgány verejnej moci bez právomoci vedenia vlastných systémov s údajmi o osobe, alebo o orgány bez oprávnenia na prístup ku konkrétnym údajom o osobe. Legitímny prístup k údajom o osobe nezíska orgán verejnej moci všeobecným právom na „prístup k informáciám“, ale získa ho až vtedy, keď mu zákon prizná právo oboznámiť sa s údajmi zhromažďovanými na účel, ktorý je legitímny z hľadiska činnosti daného orgánu verejnej moci. Ústava tým, že ochranu údajov o osobe obmedzuje na ochranu pred neoprávneným nakladaním s údajmi o osobe, implicitne umožňuje oprávnené zadovážovanie údajov o osobe. Ústava nevyklučuje akýkoľvek

zber údajov o osobe. Ochrana sa priznáva iba pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov. Oprávnené zhromažďované údaje musí orgán verejnej moci uschovať tak, aby boli chránené pred neoprávneným prístupom iných orgánov verejnej moci, aj pred fyzickými a právnickými osobami. Ústavná úprava právnej sily prameňa práva ustanovujúcej ochranu osobných údajov je jednoznačná. Musí ísť výlučne o zákon. Nemožno prehliadnúť značne všeobecný charakter vymedzenia právomoci dotknutých orgánov pre nakladanie s osobnými údajmi. Medzi priznanou právomocou a ochranou osobných údajov per se existuje vzťah nepriamej úmery. Čím je právomoc orgánu verejnej moci disponovať údajmi o osobe všeobecnejšia, a preto dostupná na rozšírenie interpretáciou práva, tým väčšiu pozornosť treba venovať skúmaniu podmienok, obsahu a rozsahu zverenej dispozície a splneniu materiálnych podmienok ochrany údajov o osobe. (I. ÚS 290/2016-36). Na účely ochrany práva na súkromný život pred používaním sledovacích prostriedkov (prostriedkov tajného dohľadu) ESLP zdôraznil, že právna úprava musí vymedziť jasné a podrobné pravidlá upravujúce rozsah a použitie takých opatrení, určiť minimálne požiadavky na dĺžku, spôsob uloženia získaných informácií a údajov, ich použitie, prístup tretích osôb k nim, a ustanoviť procedúry vedúce k ochrane celistvosti a dôvernosti údajov, ako aj na ich zničenie, a to spôsobom, aby jednotlivci disponovali dostatočnými zárukami proti riziku ich zneužitia a svojvoľe. Podľa ESLP: „V kontexte tajných sledovacích opatrení alebo monitorovania komunikácie orgánmi verejnej moci musí vnútroštátne právo poskytovať jednotlivcovi určitú ochranu pred svojvoľnými zásahmi do jeho práv priznaných článkom 8, a to s prihliadnutím na nedostatok verejnej kontroly a na riziko zneužitia moci. Preto vnútroštátne právo musí byť dostatočne jednoznačné vo svojich ustanoveniach, aby osobám poskytlo primeraný návod ohľadne okolností a podmienok, za ktorých sa úrady môžu uchýliť k tajným opatreniam.“ (Kopp v. Switzerland. Rep. 1998- II, fasc. 67 o rozsudok z 25.03.1998, bod 64). Nevyhnutnosť disponovať takými zárukami je o to väčšia, keď ide o ochranu osobných údajov podrobených automatickému spracovaniu, najmä ak sa tieto údaje využívajú na policajné ciele a v situácii, keď sa dostupné technológie stávajú čoraz komplikovanejšie. Vnútroštátne právo musí predovšetkým zaručiť, že zhromaždené údaje sú skutočne relevantné a nie sú prehnané vzhľadom na účel, pre ktorý boli zhromaždené, a že sú uschované vo forme umožňujúcej identifikáciu osôb v čase nepresahujúcom nevyhnutnú mieru na dosiahnutie účelu, na ktorý boli zhromaždené (Weber and Saravia v. Germany, sťažnosť č. 54934/00; Liberty and Others v. the United Kingdom, sťažnosť č. 58243/00, body 62 a 63). Nekvalita právnej úpravy sa stala príčinou rozhodnutia o porušení dohovoru Francúzskom, lebo právna úprava tohto štátu „primerane jasne neurčila rozsah a spôsob uplatňovania takýchto oprávnení príslušnými orgánmi“ (Kruslin case, séria A, 1990, č. 176- A). Rovnaké rozhodnutie urobila aj Európska komisia pre ľudské práva pri preskúmaní súladu španielskej úpravy s čl. 8 dohovoru, keď 11. 4. 1997 vo veci Cosme Contreras proti Španielsku (sťažnosť č. 2767 1/95) za hodnotiace kritérium označila otázku, či príslušné právne ustanovenia poskytujú dostatočnú záruku proti svojvoľným zásahom verejnej moci, a na jej základe zistila, že španielske právo nevydelovalo s náležitou jasnosťou a presnosťou rozsah a spôsob výkonu odpočúvania. Nedefinovalo napr. kategórie osôb, ktoré možno podrobiť odpočúvaniu, ani kategórie prípadov, v ktorých možno povoliť odpočúvanie, a neurčovalo ani časový limit trvania odpočúvania, povinnosť zničiť zvukové záznamy v prípade zastavenia konania alebo zbavenia obvinenia a pod.. Aj vedenie údajov o osobe orgánom štátu môže byť v nesúlade s čl. 19 ods. 3 v spojení s čl. 22 ods. 1 ústavy, resp. s čl. 8 ods. 2 Dohovorom. V nesúlade s ústavou nie je až nakladanie s údajmi, ich postúpenie ďalšiemu orgánu verejnej moci, fyzickej osobe alebo právnickej osobe. Každú pochybnosť v tomto smere rozptyľuje case-law ESLP (Amann v. Switzerland [GC], sťažnosť č. 27798/95, bod 69, ECHR 2000-11). Použitie sledovacích technológií sa v právnom poriadku Slovenskej republiky vymedzuje vo všeobecne záväzných právnych predpisoch upravujúcich právne postavenie mocenských zložiek štátu. Právne presnejšie by bolo uvažovať o použití prostriedkov, metód a postupov tajného dohľadu. Tento rozdiel nezabavuje žalobcu osobitnej ochrany podľa Dohovoru, a preto ani podľa ústavy, lebo ESLP priznal oprávneným osobám ochranu pred používaním prostriedkov tajného dohľadu. Podľa názoru žalobcu je zákonné vymedzenie právomoci jednotlivých zložiek žalovanej ako jej orgánov verejnej moci ako dostatočne široké a nejednoznačné na to, aby sa do nej extenzívnym výkladom zákona dalo vtesnať použitie prostriedkov a postupov tajného dohľadu. Spôsob zhromažďovania údajov o tzv. záujmových osobách a právne nejednoznačné využívanie takto zhromaždených údajov možno hodnotiť ako zásah do základného práva na ochranu osobných údajov použitím prostriedkov tajného dohľadu.

18. Žalovaná navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedla, že čo sa týka námietky žalobcu o oneskorení a účelovom vznesení námietky nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v prejednávanej veci, má za to, že vznesenie akýchkoľvek námietok v súdnom konaní bolo v súlade s príslušnými ustanoveniami OSP ako procesného predpisu, podľa ktorého sa konanie pred súdom

spravovalo v čase vznesenia tejto námietky. Zároveň poukázala na skutočnosť, že ak sám žalobca má právnické vzdelanie, ako aj podaná žaloba bola spísaná advokátom, je vecou osoby (príp. jej právnych zástupcov), koho označí ako žalovaného. Žalobca disponuje konaním (*dominus litis*) a on rozhoduje o tom, akú osobu označí za žalovaného. V prípade, ak takto označený žalovaný nespĺňa hmotnoprávne podmienky pre priznanie nárokov žalobcu, súd žalobu zamietne. Žalobca teda v prípade, ak označí nesprávneho žalovaného, nesie následky svojej voľby v podobe neúspechu v súdnom konaní. V tejto súvislosti poukázala na R 22/1982: „Štát ako subjekt občianskoprávneho vzťahu nemožno zamieňať s rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu.“ Čo sa týka rozsiahlej judikatúry, na ktorú v odvolaní žalobca poukázal, žiadne z predložených rozhodnutí, nie je relevantné k prejednávanej veci. Žalovaná jednoznačne preukázala, že zhromažďovanie údajov tak, ako bolo vykonávané, je v súlade s ustanoveniami príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov a s potrebami Policajného zboru Slovenskej republiky. Žalobca nepožadoval žiadne nároky v súvislosti s konaním zamestnancov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ani príslušníkov Policajného zboru, ktoré by označil za rozporné so zákonom. Predmetom žaloby bolo zverejnenie informácií médiami, no žalovaná preukázala, že tak Slovenská republika, ako aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky nezodpovedajú za zverejnenie týchto údajov. Už v samotnom tomto ohľade bol teda žalobný návrh bezpredmetný. V prípade, ak by sa žalobca domáhal akéhokoľvek nároku v dôsledku preukázaného úniku informácií, ktorý by spôsobil zamestnanec Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, naďalej je daný dôvod, pre ktorý konajúci súd žalobu zamietol, a tým je nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej. Slovenská republika nie je služobným úradom ani zamestnávateľom, a teda neexistuje všeobecne záväzný právny predpis, na základe ktorého by mohla zodpovedať za akékoľvek konanie zamestnancov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

19. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovanej uviedol, že nepopiera, že má právnické vzdelanie, a rovnako nepopiera, že žaloba bola spísaná advokátom, a to na základe ustanovenia § 3 ods. 1 písm. zákona NR SR č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom. V tomto prípade sa jednoznačne jednalo o nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, ktorý výkon verejnej moci počas trvania sporu žalovaná opakovane obhajovala ako správny a súladný s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Pritom dispozícia s údajmi o žalobcovi podlieha ochrane Dohovorom aj ústavou. Dohovor ju zaručuje v rámci práva na súkromný a rodinný život priznaného čl. 8. Ústava chráni „osobné údaje“ v čl. 22 ods. 1 a „údaje o svojej osobe“ v čl. 19 ods. 3. Účelom takto zaručenej ochrany je ochrana žalobcu pred odhalením jeho totožnosti, ako aj pred zhromažďovaním údajov o známej (identifikovanej) osobe, ktoré môžu negatívne ovplyvniť právne postavenie osoby, ktorej sa údaje týkajú. Čo je jednoznačne tento prípad. Žalobca poukázal na fakt, že aj samosudcovia konajúci v tomto spore na súde prvej inštancie majú právnické vzdelanie. Žalobca má na mysli aj samosudcu, ktorý dňa 04.09.2014 vydal uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k.: 18C/1/2012-346, ktorým vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia odstránil vady podania doručeného konajúcemu súdu dňa 02.01.2012 (aby upravil petít žaloby tak, aby v ňom uviedol presný dátum, kedy boli zverejnené difamujúce informácie, a v ktorých denníkoch, v ktorej televízii v televíznych správach, a o ktorej hodine a uviedol, na aké okolnosti navrhuje vypočuť jednotlivých svedkov) a takto doplnené, datované a vlastnoručne, resp. splnomocneným zástupcom podpísané podanie doručil tunajšiemu súdu v lehote 10 dní od doručenia uznesenia k spis. zn. 18C/1/2012 v dvoch vyhotoveniach, pod hrozbou zastavenia konania, a ktorý tiež nemal za to, že konanie trpí vadou nedostatku pasívnej legitímácie. Žalobca trvá na zodpovednosti Slovenskej republiky za zásah do jeho práv na ochranu osobnosti, a nesúhlasí s tvrdením žalovanej, že si zamenil Slovenskú republiku s rozpočtovými organizáciami, ktoré majú vlastnú právnu subjektivitu. Žalobca má za to, že európska judikatúra, na ktorú poukázal vo svojom odvolaní je na tento spor aplikovateľná, a teda je relevantná. Napríklad Európsky súd pre ľudské práva v každom prípade posudzuje, či namietnutý zásah do práva na súkromie vykonala verejná moc v súlade s právnou úpravou, ktorá musí byť dostupná a dostatočne predvídateľná, t. j. vyjadrená s veľkou mierou presnosti tak, aby jednotlivcovi umožnila v prípade potreby prispôbiť svoje správanie právnej úprave (Malone v. the United Kingdom, séria A, č. 82, body 66 - 68; Rotaru v. Romania [GC], sťažnosť č. 2834 1/95, bod 55, ECHR 2000-V; Amann proti Švajčiarsku, bod 56). Miera presnosti vyžadovanej od vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá v nijakom prípade nemôže počítať so všetkými eventualitami, závisí od obsahu skúmaného textu, od povahy spoločenského vzťahu, ktorý má upraviť, a od počtu a statusu osôb, ktorým je adresovaná (Hassan and Tchaouch v. Bulgaria, sťažnosť č. 30985/96 a č. 39023/97,

bod 84, ECHR 2000-XI). Je teda zrejme, že postup na základe rozkazov prezidenta Policajného zboru, alebo ministra vnútra SR nespĺňa požiadavku dostupnosti a dostatočnej predvídateľnosti. Žalobca zotrváva na svojom právnom názore, že rozsudok ako rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Ústava Slovenskej republiky nechráni iba pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o osobe. S Ústavou Slovenskej republiky je nezlučiteľné aj neoprávnené zverejňovanie údajov o osobe. Protiústavné nakladanie s údajmi o osobe môže mať aj tretiu, široko vymedzenú podobu „iného zneužívania údajov“. Túto podobu neústavnosti môže nadobudnúť každé správanie, ktorým sa rozširujú údaje o osobe, dokonca aj ak údaje boli zhromaždené oprávnené, ale neoprávnené sa rozšíria. Typickým príkladom je poskytovanie údajov legitímne zhromaždených jedným orgánom verejnej moci iným orgánom verejnej moci, ak ide o orgány verejnej moci bez právomoci vedenia vlastných systémov s údajmi o osobe alebo o orgány bez oprávnenia na prístup ku konkrétnym údajom o osobe. Legitímny prístup k údajom o osobe nezíska orgán verejnej moci všeobecným právom na „prístup k informáciám“, ale získa ho až vtedy, keď mu zákon prizná právo oboznámiť sa s údajmi zhromažďovanými na účel, ktorý je legitímny z hľadiska činnosti daného orgánu verejnej moci.

20. Odvolací súd bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

21. Skôr, ako odvolací súd pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti napadnutého rozsudku, musel sa vysporiadať s niektorými procesnoprávnymi aspektmi, ktoré v danom konaní vyvstali a ktoré (podľa odvolateľa) mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. V danej veci žalobca žalobu (doručenú súdu prvej inštancie dňa 02.01.2012) skutkovo vymedzil tým, „že v dňoch 1.10.2011 a nasledujúcich, zverejnili rôzne periodiká Slovenskej republiky a všetky spravodajské televízne stanice Slovenskej republiky (ďalej len „médiá“) informácie, že polícia Slovenskej republiky zostavila zoznam siedmych skupín s označením „piťovci, takáčovci, sýkorovci, jakšíkovci, defektári, autičkári a zlodeji“. Niektoré médiá uverejnili aj kópie uvedených zoznamov. Pri každej osobe uvedenej v zozname, je uvedená aj adresa, rodné číslo, fotografia, vlastníctvo zbraní, zamestnanie, telefónne kontakty, vlastníctvo motorových vozidiel. Niektoré skupiny, a to „piťovci, takáčovci, sýkorovci, jakšíkovci“ boli v názve skupiny označené ako „zločinecká skupina“. Poskytnutím zoznamov médiám došlo k ich zverejneniu, čo umožnilo periodikám legálnym spôsobom informovať verejnosť o ich obsahu. Konečným dôsledkom bolo nielen zverejnenie zoznamov a ich prístup všetkým zamestnancom periodík, ale aj ich zverejnenie a sprístupnenie všetkým subjektom dochádzajúcim do styku s médiami. Poskytnutie zoznamov médiám, s uvedenými podrobnými identifikačnými údajmi, umožňujúcimi nespochybniteľné opoznanie osôb v zoznamoch uvedených, malo za následok, že verejnosť mohla (a vnímala) osoby v zoznamoch uvedené ako osoby patriace do skupín označených v zoznamoch. Uvedené hodnotenie zaradenia osôb do uvedených skupín sa javilo ako nespochybniteľné po tom, čo orgány policajného zboru (ako je všeobecne známe) priznali, že zoznamy unikli z prostredia policajného zboru, a po tom, čo aj konkretizovali a označili osobu, ktorá únik zoznamov spôsobila a ktorej trestné stíhanie bolo odmietnuté pre nenaplnenie subjektívnej stránky trestného činu na strane policajtky, ktorá zoznamy sprístupnila tretím osobám. Vyššie uvedené skutkové okolnosti vychádzajú zo skutočností, že: 1/meno a priezvisko žalobcu je preukázateľne neoprávnené uvedené v policajnom zozname skupiny „piťovci“, 2/prvé tzv. zločinecké zoznamy zostavil T. R. L. v roku 2005, tzv. druhé zločinecké zoznamy pochádzajú z prostredia polície, v ktorých sa objavilo meno žalobcu (Denník Nový Čas z 5.10.2011, Denník Pravda z 5.11.2011), 3/ Z televíznych novín TV Markíza dňa 3.10.2011 bolo potvrdené, že tzv. druhý policajný zoznam okrem mena a priezviska uvádza rodné číslo zverejnených osôb, evidenčné čísla motorových vozidiel, čísla držaných zbraní, ako aj fotografiu dokladu totožnosti, 4/ Z fotokópie „zoznamov Piťovci“, ktoré kolujú medzi redaktormi najčítanejších médií sa potvrdzuje, že žalobca je uvedený v tomto zozname.....“ Za neoprávnený zásah do osobnostných práv, žalobca v žalobe potom označil konanie, ktorým došlo k zverejneniu a odovzdaniu zoznamu tretím osobám, čím malo byť zasiahnuté do jeho osobnostných práv, konkrétne do jeho práva na zachovanie cti a vážnosti v spoločnosti. V tomto smere v žalobe doslovne uviedol, že: „zverejnenie zoznamu osôb, s difamujúcim označením, ktorý je inak chránený ako utajovaná skutočnosť v zmysle zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a jeho odovzdanie tretej osobe s označením „zločinecká skupina“ je vo vzťahu k žalobcovi zásahom do jeho osobnosti, spôsobilým vážne narušiť jeho česť a

vážnosť v spoločnosti, s prihliadnutím aj na podnikateľské a profesijné aktivity žalobcu. Poukázal pritom na to, že samotná skutočnosť, že žalobca bol zaradený do zoznamu s označením ako „zločinecká skupina“ vo svojich dôsledkoch vo vzťahu k posudzovanej veci totiž vyznieva ako tvrdenie, že žalobca je osobou, ktorá sa dopúšťa zločinov. Zverejnením zoznamu došlo aj k porušeniu ústavnej zásady prezumpcie neviny (čl. 50 ods. 2 ústavy), ktorá chráni každého pred vyslovením viny bez toho, aby bola jeho vina preukázaná zákonným spôsobom. Žalobca z uvedených dôvodov požadoval od žalovanej ospravedlnenie v podobe doručenia prípisu v znení uvedenom v petite žaloby (toto ospravedlnenie bolo následne rozšírené a jeho zmena bola pripustená uznesením súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 11.12.2014 - č. I. 369 - ktoré riadne prebehlo). Na tomto pojednávaní bol zároveň vypočutý žalobca, ktorý zopakoval, že do jeho ekonomickej, spoločenskej a osobnej sféry zasiahlo zverejnenie mafiánskych zoznamov (uviedol: „to, čo nastalo po zverejnení mafiánskych zoznamov ma veľmi poškodilo v oblasti ekonomickej, spoločenskej aj osobnej“), keď okamihom zverejnenia mafiánskych zoznamov mu zrušili termíny stretnutí a rokovaní napr. Zetor Bern, kúpele Trenčianske Teplice, ďalej mu zahraniční zamestnanci odmietli stretnúť sa v spoločnosti Slovakiaring, s tým, že nebudú pracovať pre zločincov a mafiána. V spoločenskej oblasti musel ako honorárny konzul na ambasáde vo Viedni vysvetľovať, čo to má znamenať a v osobnej oblasti ho dôsledky zverejnenia zoznamov postihli najviac, pretože i dnes si vie každý nájsť informácie na webe, a najhoršie to bolo vysvetľovať jeho 75 ročnej matke a synovi. Aj z uvedeného potom vyplýva, že sám žalobca za zásah do osobnostnej sféry považoval predovšetkým zverejnenie zoznamov s jeho menom. Na tomto pojednávaní žalovaná v rámci obrany vzniesla námietku nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie v spore. Na ďalšom pojednávaní konanom dňa 29.05.2015 žalobca (po poučení súdu podľa § 43 OSP) upravil žalobu v označení žalovaného tak, že správne označenie žalovaného má byť Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava. Na to žalovaná v podaní z 31.07.2015 (č. I. 433) namietala, že vyššie označeným úkonom žalobcu nedošlo k odstráneniu väd žaloby podľa § 43 OSP, ale žalobca mal navrhnúť zámenu účastníka konania na strane žalovaného podľa § 92 ods. 4 OSP, ktorá je však viazaná na súhlas všetkých účastníkov, avšak tento nebol zo strany žalovanej (SR) daný. Naďalej preto zotrvala na námietke nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie v spore, pričom poukázala na to, že označenie žalovanej ako Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR netrpelo žiadnou vadou (chybou v písaní, nešlo o označenie nesprávne, nezrozumiteľné alebo neúplné) a preto postup podľa § 43 OSP možný nebol. Prostredníctvom odstraňovania vady žaloby postupom podľa § 43 OSP preto nemožno za účastníka označiť úplne iný (nový) subjekt. Na takýto postup slúži výlučne inštitút zámény účastníka (§ 92 ods. 4 OSP), ktorým sa (za súhlasu všetkých účastníkov) zamieňa subjekt bez legitímácie v konaní za subjekt s legitímáciou. Postup žalobcu, ktorým sa snažil obísť inštitút zámény účastníka podľa § 92 ods. 4 OSP (nakoľko nedisponoval súhlasom žalovanej) cez inštitút opravy väd žaloby (§ 43 OSP) bol nesprávny, nevyvolávajúci žiadne právne účinky, a teda žalovaným naďalej v spore zostala Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR, a teda subjekt bez pasívnej vecnej legitímácie. Na ďalšom pojednávaní konanom dňa 20.10.2016 súd prvej inštancie vyslovil názor, že „úprava žaloby“ vykonaná žalobcom na pojednávaní 29.05.2015, nepredstavuje návrh na zámenu účastníkov konania (§ 92 ods. 4 OSP), ani iný procesný úkon, nakoľko zámenu subjektu na strane žalovaného nemožno vykonať opravou väd žaloby (teda postupom podľa § 43 OSP), nakoľko takýto postup nemá oporu v procesnom predpise. Žalobca na uvedené reagoval tvrdením, že mal pripravený návrh na vstup ďalšieho účastníka do konania (§ 92 ods. 1 OSP), avšak zo strany súdu bol takýto návrh odmietnutý z dôvodu, že nie je nevyhnutné riešiť námietku pasívnej vecnej legitímácie procesnými prostriedkami, ale stačí len opravou označenia žalovaného. Zároveň súd na tomto pojednávaní konštatoval, že je potrebné, aby žalobca doplnil skutkové tvrdenia odôvodňujúce zodpovednosť žalovanej (SR), nakoľko doposiaľ predložené dôkazy a skutočnosti ním uvádzané, neodôvodňujú pasívnu vecnú legitímáciu v spore ani žalovanej Slovenskej republiky, ani štátneho orgánu, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Žalobca preto podaním z 30.11.2016 (č. I. 500) doplnil svoje skutkové tvrdenia o ďalšie skutočnosti, ktoré mali preukazovať pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej (SR) v spore. V tomto smere uviedol, že zodpovednosť žalovanej za zásah do osobnostnej integrity žalobcu spočíva v tom, že žalovaná (SR) ústavou a zákonnou právnou úpravou nezabezpečila ochranu osobnostnej integrity žalobcu, keď umožnila prijatie a účinnosť právnych predpisov, ktoré neboli schopné zabezpečiť žalobcovi práva, ktoré mu garantuje Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, na čo je Slovenská republika povinná. Mal za to, že zásahom do osobnostných práv je už samotné uschovávanie osobných údajov o súkromnej osobe, pričom prípadné neumožnenie dotknutej osoby rozporovať tieto údaje je potrebné považovať za samostatný zásah. Uviedol, že Slovenská republika bola povinná zabezpečiť ochranu práv žalobcu pred svojvoľou zo strany štátnych orgánov. Poskytnutie ochrany práva na súkromie cez ochranu osobných údajov sa zaručuje pozitívnym záväzkom štátu. Ochrana sa týka už zberu (zhromažďovania) údajov. Oprávnené

zhromažďované údaje musí orgán verejnej moci uchovať tak, aby boli chránené pred neoprávneným prístupom iných orgánov verejnej moci, aj pred fyzickými a právnickými osobami. Ak orgán verejnej moci zhromažďuje údaje o osobe, ktoré nie je oprávnený zistiť, uschovať alebo inak získať do svojej dispozičnej sféry, dopustí sa správania nesúladneho s čl. 19 ods. 3 ústavy (čl. 8 ods. 2 Dohovoru). Podľa žalobcu je potrebné posudzovať, či namietnutý zásah do práva na súkromie vykonala verejná moc v súlade s právnou úpravou, ktorá musí byť dostupná a dostatočne predvídateľná, t. j. vyjadrená s veľkou mierou presnosti tak, aby jednotlivcovi umožnila v prípade potreby prispôbiť svoje správanie právnej úprave. Spôsob zhromažďovania údajov o tzv. záujmových osobách a právne nejednoznačné využívanie takto zhromaždených údajov možno hodnotiť ako zásah do základného práva na ochranu osobných údajov použitím prostriedkov tajného dohľadu. Preto podstatné a relevantné sú podľa žalobcu otázky, či:

- je v s poukazom na Dohovor legitímne viesť inkriminované tzv. mafiánske zoznamy (teda či je legitímne zhromažďovať a usporiadať údaje o osobách na účel, pre ktorý sa vedú inkriminované tzv. mafiánske zoznamy),
- konajúce orgány žalovanej majú právomoc viesť inkriminované tzv. mafiánske zoznamy,
- právna úprava žalovanej, podľa ktorej sa inkriminované tzv. mafiánske zoznamy vedú, má kvalitu predpísanú Dohovorom a ústavou, teda či Slovenská republika má právnou úpravu ktorej kvalita zaručovala obmedzenie ústavnej ochrany osobných údajov iba z legitímnych dôvodov, ktorá zaručuje obmedzenie ústavnej ochrany osobných údajov iba po určený čas, ktorá umožňuje súdny prieskum obmedzenia ústavnej ochrany osobných údajov,
- inkriminované tzv. mafiánske zoznamy sa vedú v súlade s platnou právnou úpravou,
- zaradenie žalobcu do jedného z inkriminovaných tzv. mafiánskych zoznamov je legitímne.

23. V danej veci súd prvej inštancie potom žalobu zamietol s odôvodnením, že žalovanej (SR) v konaní nesvedčila pasívna vecná legitímácia, nakoľko k zverejneniu informácie o zaradení žalobcu do "zločineckého zoznamu" a k zverejneniu samotného zoznamu nedošlo pri výkone verejnej moci verejného činiteľa, ale neoprávneným únikom z databázy Ministerstva vnútra SR. Pokiaľ išlo o doplnené skutkové okolnosti uvedené žalobcom v jeho podaní zo dňa 30.11.2016 (viažúce sa na zdôvodnenie pasívnej legitímácie štátu), súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní na ne neprihliadal s poukazom na zákonnú koncentráciu konania podľa § 118a OSP, keď uviedol, že žalobca pôvodne za zásah do jeho osobnostných práv označil zverejnenie zoznamu, v ktorom figurovalo jeho meno, avšak v podaní zo dňa 30.11.2016 už rozšíril dôvody tohto zásahu aj na otázky oprávnenosti samotného vedenia zoznamu orgánom štátnej správy vo vzťahu k medzinárodným a vnútroštátnym právnym normám, oprávnenosti zaradenia žalobcu do evidencie v zozname, preskúmania kvality právnej úpravy Slovenskej republiky na základe ktorej sa zoznamy vedú, čo bolo s poukazom na naplnenie zásady koncentrácie neprípustné, nakoľko sa nejednalo o okolnosti, ktoré by žalobcovi neboli známe v čase podania žaloby.

24. Keďže žalobca v odvolaní namietal aj existenciu inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP - za túto označil porušenie ustanovenia článku 6 ods. 1 CSP, t. j. že súd prvej inštancie uplatnil zásadu koncentrácie v neprospech žalobcu), odvolací súd sa pred riešením otázky vecnej legitímácie (na podklade ktorej žalobu zamietol) zaoberal i procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia.

25. V danej veci žalobca v podanej žalobe za nositeľa neoprávneného zásahu do jeho osobnostných práv a teda za žalovanú, ako pasívne vecne legitimovaný subjekt, označil Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Potom, čo žalovaná namietla v konaní nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, žalobca na pojednávaní konanom dňa 29.05.2015 (po poučení súdu podľa § 43 OSP) upravil žalobu v označení žalovaného tak, že správne označenie žalovaného má byť Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava. Odvolací súd bol potom zhodne so súdom prvej inštancie názoru, že v danom prípade neprichádzal do úvahy postup podľa § 43 OSP (odstraňovanie väd žaloby, keďže označenie žalovanej nevykazovalo žiadne vady), ale žalobca mohol buď navrhnúť pripustenie zámeny účastníka na strane žalovaného postupom podľa § 92 ods. 4 OSP, alebo navrhnúť vstup ďalšieho účastníka na strane žalovaného postupom podľa § 92 ods. 1 OSP. Iná by bola napr. situácia, keď sa žalobca domáha nárokov zo zákona č. 514/2003 Z. z., avšak za žalovaného označí len orgán oprávnený v mene štátu konať (napr. MV SR), hoci z iných častí žaloby zjavne vyplýva, že táto smeruje proti štátu. V takomto prípade platí, že „ ak bol žalobcom v žalobe ako žalovaný označený len orgán oprávnený v mene štátu konať (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky), pričom z iných častí žaloby zjavne vyplýva, že smeruje proti štátu, je povinnosťou konajúceho všeobecného súdu žalobcu

vyzvať na odstránenie vady žaloby spočívajúcej v jej nezrozumiteľnosti z dôvodu neurčitosti (nález Ústavného súdu SR z 12. januára 2017, sp. zn. II. ÚS 675/2016)". Uvedené však nebol posudzovaný prípad, nakoľko v danom prípade z obsahu žaloby bolo zrejmé, že žalobca sa ňou domáhal nárokov z ochrany osobnosti (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka), pričom za pôvodcu neoprávneného zásahu do jeho práv považoval Slovenskú republiku a túto aj riadne a úplne (so všetkými identifikačnými znakmi) ako žalovanú v žalobe označil (nebol tu teda rozpor medzi skutkovými tvrdeniami v žalobe a označením žalovanej, či už v obsahu samotnej žaloby alebo v jej záhlaví).

V tomto smere odvolací súd uvádza, že sám žalobca má právnické vzdelanie a navyše bol v konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) a preto aj v jeho prípade platí zásada „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení včítane využitia možnosti podania opravných prostriedkov." (k tomu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 SŽF 65/2011). Bolo teda vecou žalobcu, aby (ak sa stotožňoval s názorom žalovanej o nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie) na uvedenú situáciu zareagoval procesne spôsobilým postupom (využitím zákonných procesných ustanovení) a riadne v konaní navrhol buď zmenu účastníkov na strane žalovaného alebo navrhol pristúpenie ďalšieho účastníka na strane žalovaného (napokon žalobca tvrdil, že návrh na pristúpenie chcel aj podať, ale súd jeho návrh odmietol, čo však v konaní preukázané nebolo). Ak teda žalobca chcel návrh na pristúpenie účastníka na strane žalovaného skutočne podať, mal tak urobiť, a mal nechať súd o ňom rozhodnúť (aj pre prípad, že by súd následne takýto návrh odmietol). Keďže žalobca takto nepostupoval (návrh na pristúpenie účastníka nepodal), sú jeho úvahy o tom, že súd by takýto návrh aj tak odmietol, irelevantné. Pánom sporu (dominus litis) je samotný žalobca a iba on rozhoduje, koho za účastníka na strane žalovaného označí. V tomto smere ho nemôže obmedzovať ani súd prípadným tvrdením, že jeho návrh odmietne. Až v prípade, že by žalobca skutočne navrhol pristúpenie účastníka a súd by jeho návrh odmietol (zamietol), mohla by byť v tomto smere jeho odvolacia argumentácia dôvodná. Rovnako tak žalobca mohol navrhnúť súdu pripustenie zámény účastníka na strane žalovaného postupom podľa § 92 ods. 4 OSP, čo tiež neurobil (zrejme preto, že mu bolo zrejmé, že so zamenou účastníkov nebude žalovaná súhlasiť - napokon svoj nesúhlas so zamenou žalovaná nepochybne prejavila aj v jej podaní z 31.07.2015 (č. I. 433). Podľa § 92 ods. 4 OSP za súhlasu účastníkov môže súd pripustiť, aby navrhovateľ alebo odporca z konania vystúpil a aby na jeho miesto vstúpil niekto iný. Ak má byť takto zamenený navrhovateľ, treba, aby s tým súhlasil i ten, kto má na jeho miesto vstúpiť. V cit. ustanovení je upravená tzv. zámena účastníkov. K zámene účastníkov dochádza v prípade, ak účastník konania nemá vecnú legitímáciu od začiatku konania, čo je rozdiel oproti zmene účastníkov, pretože pri zmene účastníkov dochádza k strate vecnej legitímácie počas konania. Tento inštitút umožňuje konvalidovať nedostatok vecnej legitímácie, ktorá existuje od začiatku konania (čo bol i posudzovaný prípad). Pri zámene účastníkov sa však vyžaduje súhlas všetkých doterajších účastníkov konania. V prípade, ak má dôjsť k zámene navrhovateľa, vyžaduje sa aj súhlas toho, kto má vstúpiť do konania na jeho miesto. Postup podľa tohto ustanovenia prichádza do úvahy iba v prípade, ak dochádza k zámene účastníka. Teda nie v prípade, ak by malo dôjsť k zámene navrhovateľa alebo odporcu, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 OSP). Pri posudzovaní tejto otázky treba tiež odlišovať odstraňovanie nedostatkov - nepresností v označení účastníka konania. Možno teda uzavrieť, že súd prvej inštancie postupoval správne (keďže žalobca nevyužil zákonné procesné ustanovenia a v konaní riadne nevyužil inštitút zámény účastníkov konania (§ 92 ods. 4 OSP) príp. inštitút pristúpenia účastníka (§ 92 ods. 1 OSP), keď za subjekt na strane žalovaného považoval Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom vnútra SR, a voči takto označenému subjektu následne posudzoval, či má/nemá v spore pasívnu vecnú legitímáciu.

V tomto smere odvolací súd zároveň dodáva, že pri právnej klasifikácii podania (v danom prípade návrhu žalobcu na vykonanie opravy žalovaného, predneseného na pojednávaní dňa 29.05.2015, kde žalobca (po poučení súdu podľa § 43 OSP) upravil žalobu v označení žalovaného tak, že správne označenie žalovaného má byť Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava) súd bol povinný vychádzať z § 41 ods. 2 OSP (účinného do 30.06.2016), v zmysle ktorého každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. V tomto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku ide o dôležité interpretačné pravidlo, ktorého zmyslom je posúdiť podanie tak, aby jeho výklad

zodpovedal skutočnej vôli konajúcej osoby v čase urobenia tohto úkonu. Pri posudzovaní procesného úkonu účastníka konania podľa jeho obsahu nemôže súd určitému úkonu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu úkonu, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v úkone použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu úkonu účastníka. Ak nastane situácia, pri ktorej je potrebné skúmať otázku, či existuje rozpor medzi prejavom účastníka urobeným v úkone a jeho vôľou, je potrebné akcentovať objektívne hľadisko. Aplikujúc toto hľadisko treba mať pri posudzovaní procesného úkonu účastníka podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 OSP) na zreteli to, ako v ňom bola navonok (objektívne) prejavovaná vôľa konajúceho, nie to, či je subjektívne (zo subjektívneho aspektu účastníka) zhoda medzi navonok urobeným procesným úkonom a vnútornou vôľou toho, kto úkon urobil. Ani podstatný omyl účastníka medzi tým, čo procesným úkonom prejavil, a tým, čo ním prejavil chcel, nemá na účinnosť už urobeného procesného úkonu žiadny vplyv (k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.10.2010, sp. zn. 3 Cdo 128/2010). V danej veci žalobca postupoval podľa § 43 OSP a nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej (po vznesení tejto námietky žalovanou) sa snažil „zhojiť“ odstraňovaním väd v označení žalovaného, hoci žalovaná nebola v žalobe označená vadne. Ako už bolo uvedené vyššie, ako jediný možný (a procesne prípustný) postup do úvahy prichádzal postup podľa § 92 ods. 4 OSP (zámena účastníka), príp. podľa § 92 ods. 1 OSP (pristúpenie účastníka). Súd však nemohol prednes žalobcu na pojednávaní 29.05.2015, podľa jeho obsahu, považovať za takýto návrh na zámenu, alebo za návrh na pristúpenie účastníka konania, nakoľko obsah prednesu žalobcu na tomto pojednávaní (z hľadiska jeho vnútornej skladby, logiky, zvolenej argumentácii, v úkone použitým výrazovým prostriedkom, celkovému zmyslu úkonu a napokon aj z hľadiska skutočnej vôle konajúcej osoby v čase urobenia tohto úkonu) týmto inštitútom nezodpovedal. Žalobca svojim prednesom „opravoval“ vady v označení žalovanej (hoci jej označenie vady nevykazovalo), a teda nenavrhol postup podľa § 92 ods. 4, príp. § 92 ods. 1 OSP. Ako už bolo uvedené, ani podstatný omyl účastníka medzi tým, čo procesným úkonom prejavil, a tým, čo ním prejavil chcel, nemá na účinnosť už urobeného procesného úkonu žiadny vplyv. Navyše aj samotný žalobca (ako osoba znalá práva) si musel byť vedomý, že ak by svojim prednesom navrhoval zámenu alebo pristúpenie účastníka, musel by súd o takomto návrhu rozhodnúť samostatným uznesením (čo súd neurobil a žalobca v tomto smere postup súdu nijako nenamietal, príp. v tomto smere neuskutočnil nový návrh na zámenu alebo pristúpenie účastníka). Napokon žalobca tvrdil, že bol pripravený podať návrh na pristúpenie účastníka, avšak tak neurobil (čo iba dokazuje, že prednes žalobcu na danom pojednávaní nebol návrhom na pristúpenie účastníka do konania na stranu žalovaného, ale len opravou v označení žalovaného). Navyše vyhodnoteniu prednesu žalobcu na pojednávaní 29.05.2015 ako prípadného návrhu na zámenu alebo pristúpenie účastníka, nezodpovedala ani skutočná vôľa žalobcu, keďže tento i následne vo svojom podaní z 30.11.2016 (č. I. 500), ktorým dopĺňal skutkové tvrdenia, naďalej argumentoval pasívnou vecnou legitímáciou Slovenskej republiky, ktorá ako jediná podľa jeho názoru mala vystupovať na strane žalovaného. Žalobcovi teda nič nebránilo až do nadobudnutia účinnosti CSP (do 30.06.2016) príp. do času vydania napadnutého rozsudku, riadne navrhnúť zámenu účastníkov (podľa § 92 ods. 4 OSP), príp. pristúpenie účastníka na stranu žalovaného (§ 92 ods. 1 OSP, § 79 CSP), čo žalobca neurobil ani vo svojom podaní z 30.11.2016 (č. I. 500). Žalobca pritom vedel, že súd počas celého konania nevydal samostatné uznesenie, ktorým by pripustil zámenu alebo pristúpenie účastníka na strane žalovaného (ak by takýto návrh podaný bol, súd by o ňom musel rozhodnúť samostatným uznesením), a poznal i názor súdu (prezentovaný na pojednávaní 20.10.2016), ktorý ho upozornil na to, že jeho „úprava žaloby“ vykonaná na pojednávaní 29.05.2015, nebola považovaná za návrh na zámenu účastníkov konania (§ 92 ods. 4 OSP), ani za iný procesný úkon, nakoľko zámenu subjektu na strane žalovaného nemožno vykonať opravou väd žaloby (teda postupom podľa § 43 OSP). Žalobca potom namiesto toho, aby na uvedené reagoval podaním takéhoto návrhu (kvalifikovaného návrhu podľa § 79 CSP - ak by skutočne chcel, aby v konaní namiesto žalovanej Slovenskej republiky vystupovalo len Ministerstvo vnútra SR) iba stroho konštatoval, že mal takýto návrh pripravený, avšak ho nepodal s odôvodnením, že mu súd naznačil, že by ho odmietol. Ako už bolo uvedené vyššie, (okrem toho, že toto tvrdenie žalobcu nebolo preukázané) žalobca je v spore dominus litis, a teda mu nič nebránilo kvalifikovaný návrh na pristúpenie účastníka podať, a až ak by bol tento návrh skutočne súdom odmietnutý, mohol by sa v odvolacom konaní proti takémuto postupu súdu účinne brániť. Možno teda konštatovať, že žalobca nebol v konaní pri uplatňovaní svojich procesných práv dostatočne bdely, keď podcenil a zanedbal ich uplatnenie v tom smere, že procesne prípustným spôsobom nenavrhol zmenu alebo pristúpenie účastníka na strane žalovaného, a preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď za subjekt na strane žalovaného naďalej považoval Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom vnútra SR, a následne voči takto označenému subjektu posudzoval jeho pasívnu vecnú legitímáciu v spore.

26. V ďalšom žalobca namietal, že súd prvej inštancie porušil čl. 6 ods. 1 CSP, keď uplatnil zásadu koncentrácie v neprospech žalobcu. Podľa § 118a ods. 1, 2 OSP účinného do 30.06.2016 (t. j. účinného aj v čase prvého pojednávania v danej veci, ktoré riadne prebehlo dňa 11.12.2014 - č. I. 369), platilo, že vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, v sporoch vyvolaných alebo súvisiacich s konkurzom a reštrukturalizáciou, o základe vecí v sporoch o ochranu hospodárskej súťaže, o základe vecí v sporoch o ochranu práv porušených alebo ohrozených nekalým súťažným konaním, o základe vecí v sporoch z porušenia alebo ohrozenia práva na obchodné tajomstvo sú účastníci povinní opísať rozhodujúce skutočnosti o veci samej a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do skončenia prvého pojednávania; to neplatí, ak neboli splnené podmienky na vykonanie prvého pojednávania a došlo k jeho odročeniu (§ 101 ods. 2 OSP). Na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd neprihliada; to neplatí, ak ide o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo po prvom pojednávaní, ktoré účastník nemohol bez svojej viny včas uviesť, a ktorými má byť spochybnená vierohodnosť vykonaných dôkazných prostriedkov. Novela (zákon č. 384/2008 Z. z.) teda zaviedla prísnejšiu koncentračnú zásadu, ako bola obsiahnutá v ustanovení § 120 ods. 4 OSP v taxatívne vymenovaných súdnych konaniach. Zatiaľ čo koncentrácia podľa § 120 ods. 4 OSP sa týkala predkladania a označovania dôkazov a rozhodujúcich skutočností do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie podľa § 118 ods. 4 OSP, koncentrácia podľa § 118a OSP sa vzťahovala na opísanie rozhodujúcich skutočností o veci samej účastníkmi konania a na označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do skončenia prvého pojednávania. Na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemohol neprihliadať. Táto sprísnená koncentrácia sa vzťahovala aj na konanie vo veciach ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ, pričom o povinnostiach vyplývajúcich z tejto koncentračnej zásady a o následkoch ich nesplnenia museli byť účastníci poučení najneskôr v predvolaní na prvé pojednávanie vo veci. Táto koncentrácia sa nemohla uplatňovať iba v prípade, ak neboli splnené podmienky na vykonanie prvého pojednávania a teda ak došlo k jeho odročeniu, ani v prípade, ak išlo o skutočnosti alebo dôkazy, ktoré vyšli najavo po prvom pojednávaní, ktoré účastník nemohol bez svojej viny včas uviesť a ktorými má byť spochybnená vierohodnosť vykonaných dôkazných prostriedkov.

V danej veci potom súd prvej inštancie na skutkové okolnosti uvedené žalobcom v podaní zo dňa 30.11.2016 (viažúce sa na zdôvodnenie pasívnej legitímácie štátu) neprihliadal, nakoľko mal za to, že kým žalobca v podanej žalobe označil za zásah do jeho osobnostných práv zverejnenie zoznamu, v ktorom figurovalo jeho meno, v uvedenom podaní zo dňa 30.11.2016 rozšíril tieto dôvody zásahu do svojej osobnostnej integrity aj na otázky oprávnenosti samotného vedenia zoznamu orgánom štátnej správy vo vzťahu k medzinárodným a vnútroštátnym právnym normám, oprávnenosti zaradenia žalobcu do evidencie v zozname, preskúmania kvality právnej úpravy Slovenskej republiky na základe ktorej sa zoznamy vedú, čo bolo s poukazom na naplnenie zásady koncentrácie (§ 118 a OSP) neprípustné, nakoľko sa nejednalo o okolnosti, ktoré by žalobcovi neboli známe v čase podania žaloby.

27. Odvolací súd považuje tento postup súdu prvej inštancie za správny, a dodáva, že žalobca skutočne podal žalobu na ochranu osobnosti, v ktorej z hľadiska vymedzenia skutkových okolností, za neoprávnený zásah do svojej osobnej integrity považoval zverejnenie mafiánskych zoznamov, v ktorom sa vyskytlo jeho meno, prostredníctvom rôznych periodík Slovenskej republiky a spravodajských televíznych staníc Slovenskej republiky („médiami“), t. j. konanie, ktorým došlo k zverejneniu a odovzdaniu zoznamu tretím osobám - k tomu bližšie pozri bod 22 tohto rozhodnutia. Za osobnostné práva, ktoré mali byť zverejnením týchto zoznamov dotknuté, označil právo na zachovanie jeho cti a dôstojnosti v spoločnosti. Rovnako sa žalobca vyjadril (pri svojom výsluchu) aj na prvom pojednávaní, kde zopakoval, že do jeho ekonomickej, spoločenskej a osobnej sféry zasiahlo práve zverejnenie mafiánskych zoznamov (uviedol: „to, čo nastalo po zverejnení mafiánskych zoznamov ma veľmi poškodilo v oblasti ekonomickej, spoločenskej aj osobnej“), čo sa potom prejavilo o. i. napr. zrušením termínov stretnutí a rokovaní ohľadne spoločností Zetor Bern, kúpele Trenčianske Teplice, ďalej mu zahraniční zamestnanci odmietli stretnúť sa v spoločnosti Slovakiaring, s tým, že nebudú pracovať pre zločincov a mafiána, v spoločenskej oblasti musel ako honorárny konzul na ambasáde vo Viedni vysvetľovať, čo to má znamenať, a v osobnej oblasti ho dôsledky zverejnenia zoznamov postihli najviac, pretože i dnes si vie každý nájsť informácie na webe a najhoršie to bolo vysvetľovať jeho 75 ročnej matke a synovi. Aj z uvedeného potom vyplýva, že sám žalobca za zásah do osobnostnej sféry považoval predovšetkým zverejnenie zoznamov s jeho menom. Preto i petit žaloby znel (a doposiaľ nebol žalobcom upravený - zmenený - ani po doplnení skutkových okolností v jeho podaní z 30.11.2016 - č. I. 500) na ospravedlnenie v podobe doručenia prípisu v znení uvedenom v petite žaloby (toto ospravedlnenie bolo

iba následne rozšírené a jeho zmena bola pripustená uznesením súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 11.12.2014).

Na druhej strane v podaní z 30.11.2016 (č. I. 500) žalobca (zrejme v snahe zvrátiť názor súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej SR) uviedol také skutkové okolnosti, ktoré nedopíňali pôvodné skutkové tvrdenia, ale tieto rozširovali predovšetkým o nové tvrdenia, keď zodpovednosť žalovanej za zásah do jeho osobnostnej integrity vyvodzoval aj z toho, že žalovaná (SR) ústavnou a zákonnou právnou úpravou nezabezpečila ochranu jeho osobnostnej integrity tým, že umožnila prijatie a účinnosť právnych predpisov, ktoré neboli schopné zabezpečiť žalobcovi práva, ktoré mu garantuje Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, na čo bola Slovenská republika povinná, ďalej že neoprávnene nakladala s jeho osobnými údajmi, nezabezpečila ochranu práv žalobcu pred svojvôľou zo strany štátnych orgánov, nezákonne zhromažďovala a uschovávala údaje o žalobcovi a pod. Možno potom súhlasiť so súdom prvej inštancie, že žalobca týmto, neprípustným spôsobom (v rozpore s vtedy platným ustanovením § 118a OSP) rozšíril rozhodujúce skutočnosti o veci samej (po tom, čo riadne prebehlo prvé pojednávanie), a preto na tieto rozhodujúce skutočnosti nebolo možné v ďalšom prihliadať (§ 118a ods. 2 veta prvá OSP). Navyše tieto „doplnené a rozšírené“ rozhodujúce skutočnosti potom nemali ani vecný súvis so žalobcom (v žalobe) pôvodne označených práv, do ktorých mu malo byť neoprávnene zasiahnuté (právo na česť a vážnosť v spoločnosti), ale sa týkali skôr jeho práv a nárokov vyplývajúcich z právnej úpravy ochrany osobných údajov a ochrany súkromia (z dôvodu ich neoprávneného zhromažďovania, nakladania a sprístupňovania), a teda iných práv, než akými sú česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti (teda iných práv, než označených v pôvodnej žalobe). Navyše žalobcom v tomto podaní tvrdené údajné „nezabezpečenie ústavnou a zákonnou právnou úpravou ochrany jeho osobnostnej integrity žalovanou tým, že umožnila prijatie a účinnosť právnych predpisov, ktoré neboli schopné zabezpečiť žalobcovi práva, ktoré mu garantuje Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, na čo bola Slovenská republika povinná“ skôr vykazuje znaky zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (rovnako i neoprávnené sprístupnenie informácií je skôr nesprávnym úradným postupom štátu). Možno teda uzavrieť, že žalobca podaním z 30.11.2016 neposkytol (v zmysle výzvy súdu) argumentáciu ohľadne pasívnej vecnej legitímácie žalovanej vo vzťahu k pôvodne uplatneným nárokom na ochranu osobnosti, ale svoje skutkové tvrdenia doplnil (rozšíril) o nové skutočnosti, a o nové nároky vyplývajúce predovšetkým z ochrany osobných údajov a súkromia (navyše v tomto smere žalobca nezmenil ani žalobný petít), avšak tak urobil až po prvom pojednávaní (ktoré riadne prebehlo dňa 11.12.2014) a teda neprípustným spôsobom (§ 118a OSP). Navyše tak urobil napriek tomu, že sa nejednalo o okolnosti, ktoré by žalobcovi neboli známe v čase podania žaloby.

Zároveň, ako už bolo uvedené, tieto tzv. nové skutkové tvrdenia sa potom nijako nepremietli ani do iného znenia žalobného petitu (napr. rozšírenia o nároky vyplývajúce z ochrany osobnostných údajov a súkromia), a teda stále predmetom sporu zostali nároky žalobcu na ochranu osobnosti (cti, dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti) s požadovanou povinnosťou zverejnenia ospravedlnenia. Tu treba dodať, že skutkové tvrdenia treba posudzovať (hodnotiť) len v súlade (s ohľadom) s vymedzeným petitom žaloby, pričom skutkové tvrdenia, z ktorých vyvodzoval žalobca svoj nárok (aj vzhľadom na formuláciu žalobného petitu) boli jasným uplatňovaním nárokov z titulu ochrany osobnosti (§ 11 a nasl. OZ), a to konkrétne práva na zachovanie cti, dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti.

Odvolací súd v ďalšom skúmal aj splnenie ďalších predpokladov pre postup podľa § 118a ods. 2 veta prvá OSP, a to, či bol žalobca riadne poučený, a aký dopad malo na aplikáciu ustanovenia § 118a OSP prijatie novej právnej úpravy CSP. Podľa § 5 ods. 1, 2 OSP, súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach. Súdy povinnosť podľa odseku 1 nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom. V danej veci sám žalobca má právnické vzdelanie a bol v konaní zastúpený advokátom a teda súd nemusel žalobcu o ustanovení § 118a osobitne poučovať. Odhliadnuc od uvedeného, odvolací súd iba dodáva, že súd nebol v ďalšom ani oprávnený žalobcu poučovať o tom, že žalovaná nie je nositeľkou pasívnej vecnej legitímácie v spore. Otázka vecnej legitímácie totiž vyplýva z hmotného práva. Nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offa a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť v zmysle § 5 OSP. Súd je povinný poskytnúť účastníkovi iba poučenie o jeho procesných právach. Poučenie o vecnej legitímácii by bolo poučením o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania; také poučenie by ale presiahlo poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 OSP a bolo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania (k tomu pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2012, sp. zn. 3 Cdo 197/2010). Rovnako, ak by súdy poučili žalobcu ohľadne naformulovania

správneho znenia petitu žaloby, a teda vymedzili inak predmet posudzovaného konania, rovnako by takéto poučenie presiahlo poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 OSP, a bolo by v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania (k tomu pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.12.2011, sp. zn. 6 Cdo 125/2011).

Podľa § 470 ods. 1, 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Z cit. ustanovení potom (keďže nová právna úprava CSP neprevzala inštitút sprísnenej koncentrácie v konaniach o ochrane osobnosti podľa pôvodného § 118a OSP) vyplýva, že ustanovenia CSP sa po 01.07.2016 aplikovali aj na toto konanie (tzv. princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem), avšak právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona (01.07.2016), zostali pritom zachované. Zachovaným teda zostali aj účinky sprísnenej koncentrácie podľa § 118a OSP, keďže tieto sa uplatňovali len do prvého pojednávania (a teda do účinnosti novej právnej úpravy CSP). Výnimkou zo zachovania týchto účinkov by potom bolo len to, že na konania začaté do 01.07.2016 nemožno uplatňovať ustanovenia CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Uvedené sa však týka výlučne sudcovskej (nie zákonnej) koncentrácie konania. V danom prípade však ustanovenie §118a OSP predstavovalo zákonnú (nie sudcovskú) koncentráciu konania a preto sa tejto uvedené obmedzenie netýkalo. Aj pre toto konanie (aj to aj po nadobudnutí účinnosti CSP) teda platí, že zachované zostalo i to, že žalobca bol povinný opísať rozhodujúce skutočnosti o veci samej a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do skončenia prvého pojednávania. Ako už bolo uvedené, v danom prípade išlo o zákonnú (nie sudcovskú) koncentráciu konania, na ktorú sa obmedzenie zakotvené v ustanovení § 470 ods. 2 veta druhá CSP nevzťahovalo. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval v tomto smere odvoláciu argumentáciu žalobcu za dôvodnú.

28. Odvolací súd preto následne pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti napadnutého rozsudku. Vo všeobecnosti pod vecnou legitimitáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého je určitá osoba subjektom práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom konania. Pre posúdenie, kto je v spore vecne legitímovaný, je rozhodujúce výlučne právo hmotné. V prípade dvojstranných právnych vzťahov, v ktorých strany stoja navzájom v spore, sa rozlišuje vecná legitimitácia aktívna (na strane žalobcu) alebo pasívna (na strane žalovaného). Z hľadiska vecnej legitimitácie je teda podstatné, že ten, kto žaluje, je aj v skutočnosti podľa hmotného práva nositeľom oprávnenia, o ktoré v konaní ide (aktívna vecná legitimitácia), resp. ten, kto je žalovaný, je aj reálne nositeľom hmotnej povinnosti, ktorá je predmetom konania. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

29. Najvyšší súd v rozhodnutí z 26. septembra 2013 sp. zn. 3 Cdo 176/2012, ktoré bolo publikované v Zbierke ako judikát R 127/2014, pri riešení otázky pasívnej vecnej legitimitácie subjektu v konaní o ochrane osobnosti vyslovil záver, podľa ktorého v občianskoprávných vzťahoch sa uplatňuje zásada, v zmysle ktorej za škodu (ujmu) zodpovedá ten, kto ju spôsobil; v prípade škody spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420 aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka). Z tejto zásady existujú v občianskoprávných vzťahoch výnimky len v prípadoch výslovne uvedených v zákone (§ 422 a § 427 Občianskeho zákonníka). Výnimka zo zásady, že za škodu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, vyplýva tiež zo zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom ako aj zo zákona č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 1 ods. 1, podľa ktorého za škodu spôsobenú niektorým orgánom verejnej moci nezodpovedá tento orgán, ale štát. V pôsobnosti týchto zákonov to teda znamená, že bez ohľadu na skutočnosť, ktorý štátny orgán (orgán verejnej moci) škodu spôsobil, subjektom zodpovedným za škodu a pasívne vecne legitímovaným v konaní o náhradu škody je štát. To ale neplatí v odlišných právnych vzťahoch a v pôsobnosti iných zákonov; neplatí to medziiným ani vtedy, keď ide o ochranu osobnosti (§ 11 Občianskeho zákonníka) a pôvodcom zásahu je právnická osoba - štátny orgán (orgán verejnej moci), konkrétnym konaním ktorého malo dôjsť k zásahu do osobnosti. (Najvyšší súd v tomto

rozhodnutí poukázal v tejto súvislosti na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2007 sp. zn. I. ÚS 137/07).

30. Ďalším rozhodnutím, ktoré upravuje predmetnú problematiku je rozhodnutie Najvyššieho súdu z 30. júla 2008 sp. zn. 3 Cdo 201/2007. V tomto rozhodnutí dovolací súd konštatoval, že k zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo postupom orgánov činných v trestnom konaní (jeho obvinením, vzatím do väzby), ako aj informovaním verejnosti o priebehu trestného stíhania žalobcu. V danom prípade žalovaná (Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) však predmetné rozhodnutia nevydala, ani verejnosť o trestnom stíhaní neinformovala. Z uvedeného dôvodu ju preto nebolo možné považovať za subjekt zásahu. Z hľadiska určenia subjektu zásahu do osobnostných práv nemožno štát, ani ústredný orgán štátnej správy pre súdy a väzenstvo stotožňovať s odlišnými subjektmi (policajnými orgánmi, prokuratúrou, súdmi, médiami a pod.), ktoré majú samostatnú právnu subjektivitu a nesú vlastnú zodpovednosť za prípadné zásahy do osobnostných práv fyzických osôb.

31. Nad rámec týchto rozhodnutí odvolací súd uvádza, že Najvyšší súd sa danou problematikou zaoberal aj v rozhodnutí z 26. septembra 2012 sp. zn. 6 Cdo 149/2011, v ktorom obdobne konštatoval, že kým pasívne legitimovaným subjektom, voči ktorému je uplatňovaný nárok na náhradu škody spôsobenej orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci môže byť v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. len štát, pasívne legitimovaným subjektom, voči ktorému je uplatňovaný nárok na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je pôvodca neoprávneného zásahu do osobnostných práv.

32. V danom prípade žalobca uplatnil nárok na ochranu osobnosti z dôvodu neoprávneného zásahu spočívajúceho v zverejnení „mafiaňskych zoznamov“, v ktorom sa vyskytlo jeho meno, prostredníctvom rôznych periodík Slovenskej republiky a spravodajských televíznych staníc Slovenskej republiky („médiami“), t. j. za neoprávnený zásah označil konanie, ktorým došlo k zverejneniu a odovzdaniu zoznamu (nezisteným predstaviteľom polície) tretím osobám. Za osobnostné práva, ktoré mali byť zverejnením týchto zoznamov dotknuté, označil právo na zachovanie jeho cti a dôstojnosti v spoločnosti. V danej veci pritom nešlo o oficiálne (zákonné, legálne) zverejnenie týchto zoznamov a ich poskytnutie vybraným médiám zo strany predstaviteľov polície, príp. Ministerstva vnútra SR (teda polícia príp. Ministerstvo vnútra tieto zoznamy neposkytlo médiám v rámci svojej činnosti, teda oficiálne). Z rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal zo záveru o neexistencii pasívnej vecnej legitimácie žalovanej označenej žalobcom v žalobe. Žalobu potom zamietol s odôvodnením, že žalovanej (SR) v konaní nesvedčila pasívna vecná legitimácia, nakoľko k zverejneniu informácie o zaradení žalobcu do "zločineckého zoznamu" a k zverejneniu samotného zoznamu nedošlo pri výkone verejnej moci verejného činiteľa, ale neoprávneným únikom z databázy Ministerstva vnútra SR. Právne názory súdu prvej inštancie k tejto otázke sú potom podľa odvolacieho súdu náležite podložené zohľadnením právnych záverov, ku ktorým dospel už skôr Najvyšší súd (viď body 29 až 31 tohto rozhodnutia). Aj odvolací súd teda zastáva názor, že za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu (do jeho cti, dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti) spočívajúci v zverejnení „mafiaňskych zoznamov“, v ktorom sa vyskytlo meno žalobcu, prostredníctvom rôznych periodík Slovenskej republiky a spravodajských televíznych staníc Slovenskej republiky („médiami“), nenesie zodpovednosť Slovenská republika, a teda tejto v spore nesvedčí pasívna vecná legitimácia.

Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach napr. uviedol, že „Od vydavateľa periodickej tlače nemožno požadovať, aby selektoval informácie získané od štátneho orgánu (z policajného zdroja), na ktoré sa mohol s dôverou spoliehať, pretože sa tým upiera právo verejnosti na úplné informácie o veciach verejného záujmu (nález Ústavného súdu SR z 2. júla 2014, sp. zn. III. ÚS 286/2014-33). Novinári (vydavateľ) nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu (a teda aj vysokými funkcionármi Policajného zboru, pozn.), pretože to je ich úloha a poslanie. Naopak, je na orgánoch štátu, aby zvažili, ktoré informácie a v akom rozsahu možno prostredníctvom novinárov (masmédií) verejnosti sprístupniť v súlade s platnými právnymi predpismi (nález Ústavného súdu SR z 6. júna 2013, sp. zn. IV. ÚS 284/2012-35). Z uvedeného potom vyplýva, že novinári sú chránení pred následkami za zverejnenie informácií, ktoré získali od štátneho orgánu, avšak len za predpokladu, že išlo o informácie získané oficiálnym (legálnym) spôsobom. V danej veci tzv. „mafiaňske zoznamy“ neboli príslušným médiám poskytnuté oficiálne Ministerstvom vnútra SR (resp. políciou) a preto, ak tieto „neoverené“ zoznamy médiá napriek tomu zverejnili, sú to tieto médiá, ktoré potom nesú zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu zverejnením týchto zoznamov (a teda pokiaľ ide o zverejnenie zoznamov pasívne vecne legitimovaným v spore o ochranu osobnosti by boli tieto

médiá). Pokiaľ ide o poskytnutie (sprístupnenie) týchto zoznamov tretím osobám (rovnako keďže tieto neboli tretím osobám Ministerstvom vnútra SR, Políciou SR odovzdané oficiálne, ale boli odovzdané protiprávnym konaním doposiaľ nezistenej osoby, zrejme príslušníka polície), aj tu by bol pasívne vecne legitimovaný len tento pracovník polície (ktorý sa v rámci svojej činnosti dopustil excesu), resp. samotná Polícia SR, alebo samotné Ministerstvo vnútra SR, a to v závislosti od toho, vo vzťahu ku ktorej z týchto dvoch inštitúcií, bol tento doposiaľ nezistený pracovník v služobnom pomere. V žiadnom prípade by však pasívne vecne legitimovanou nebola samotná Slovenská republika, ako samostatný subjekt práva.

Navyše, ako už bolo uvedené, do osobnostných práv žalobcu bolo zasiahnuté až zverejnením týchto zoznamov, v ktorých sa nachádzalo aj meno žalobcu, a teda iba samotné vytvorenie takýchto zoznamov, príp. zbieranie a uchovávanie údajov o žalobcovi v nich, bez ich ďalšieho zverejnenia, by žalobcovi ujmu na cti, dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, nevyvolalo (nakoľko by sa o tom (bez ich zverejnenia) širšia verejnosť ani len nedozvedela). Zásah do osobnostných práv žalobcu teda nastal až zverejnením týchto údajov médiami, a nie konaním žalovanej. Možno uzavrieť, že v danej veci s ohľadom na vymedzenie osobnostných práv žalobcu, do ktorých malo byť neoprávnene zasiahnuté (česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti) zverejnením tzv. „mafianskych zoznamov“, nebola v spore pasívne vecne legitimovanou Slovenská republika.

33. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

34. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, úspešnej v odvolacom konaní, ich náhradu nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ODS. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).